

Terminologia de la sida

Ac m

veg. anticòs *m*

àcid desoxiribonucleic m

sigla **ADN m**; **DNA m**

es ácido desoxirribonucleico; ADN; DNA

fr acide désoxyribonucléique; ADN

en deoxyribonucleic acid;

desoxyribonucleic acid; DNA

Àcid nucleic constituït per nucleòtids de desoxiribosa, àcid fosfòric i les bases nitrogenades adenina, citosina, guanina i timina, que es troba fonamentalment en el nucli, en els mitocondris i en els cloroplasts, i que constitueix la base molecular de l'herència biològica.

Nota: La sigla *ADN* té un ús divulgatiu. En àmbits especialitzats se sol utilitzar la sigla anglesa *DNA*.

àcid ribonucleic m

sigla **ARN m**; **RNA m**

es ácido ribonucleico; RNA

fr acide ribonucléique; ARN; RNA

en ribonucleic acid; RNA

Àcid nucleic constituït per nucleòtids de ribosa, àcid fosfòric i les bases nitrogenades adenina, citosina, guanina i uracil, que es troba fonamentalment en el nucli, en els ribosomes, en els mitoribosomes i en els platoribosomes, i que té per missió principal la síntesi de proteïnes, d'acord amb la informació genètica continguda en el DNA.

Nota: 1. En alguns virus, com ara el VIH, l'àcid

ribonucleic és el portador de la informació genètica.2. La sigla *ARN* té un ús divulgatiu. En àmbits especialitzats se sol utilitzar la sigla anglesa RNA.

acidosi làctica f

es acidosis láctica

fr acidose lactique

en lactic acidosis

Concentració anormalment elevada de lactat a la sang.

Nota: L'acidosi làctica es manifesta sovint com una reacció adversa associada amb fàrmacs antiretrovirals del tipus ITIAN.

acoblament m

veg. maduració *f*

aconsellament m

es asesoría; counselling

fr counselling

en counseling; counselling

Pràctica professional destinada a ajudar, orientar, assessorar emocionalment i informar una persona o un grup de persones que passen per una situació difícil, amb l'objectiu que explorin o descobreixin una manera més satisfactòria de viure.

Nota: L'aconsellament és una pràctica usual i molt efectiva en el tractament dels pacients infectats pel VIH.

aconsellament posttest *m*

es asesoría post-test
fr post-test counselling
en post-test counselling

Aconsellament que es duu a terme després de la realització d'una prova serològica, per a informar la persona sobre el resultat obtingut i resoldre-li els dubtes que pugui tenir.

Nota: En la prova de detecció d'anticossos contra el VIH es fa habitualment aconsellament posttest.

aconsellament pretest *m*

es asesoría pre-test
fr pré-test counselling
en pre-test counselling

Aconsellament que es duu a terme abans de la realització d'una prova serològica, per a informar la persona sobre la prova i preparar-la per a un possible resultat positiu.

Nota: En la prova de detecció d'anticossos contra el VIH es fa habitualment aconsellament pretest.

activitat *f*

es actividad
fr activité
en activity

Capacitat d'un fàrmac per a controlar o inhibir l'acció patògena d'un microorganisme.

Nota: L'activitat dels fàrmacs que es recepten per a combatre la infecció pel VIH es mesura pel seu efecte sobre la càrrega viral.

adenopatia *f*
veg. limfadenopatia *f*

adherència *f*

es adherencia
fr adhésion
en adhesion; attachment

Fase inicial del cicle biològic d'un retrovirus en què el virus s'uneix a la membrana de la cèl·lula hoste mitjançant el receptor i, eventualment, el coreceptor.

adjuvant *m*

es adyuvante
fr adjuvant
en adjuvant

Fàrmac o agent que augmenta o modifica l'acció d'un altre fàrmac o agent.

Nota: Administrat conjuntament amb un antigen, l'adjuvant amplifica de forma inespecífica la resposta immunitària contra aquest antigen.

ADN *m*
veg. àcid desoxiribonucleic *m*

Ag *m*
veg. antigen *m*

al·lèrgia *f*

es alergia
fr allergie
en allergy

Estat d'hipersensibilitat provocat per la sensibilització de l'organisme contra un antigen concret.

amplificació gènica *f*

es amplificación génica
fr amplification génique
en gene amplification

Producció de moltes còpies d'un mateix gen per rèplica selectiva d'un fragment

determinat d'àcid nucleic.

anafilaxi *f*

es anafilaxia
fr anaphylaxie
en anaphylaxis

Resposta immunitària vehiculada per anticossos, de tipus al·lèrgic, caracteritzada per la contracció generalitzada de la musculatura llisa i l'augment de la permeabilitat capil·lar, amb afectament d'un o més òrgans o sistemes.

anàleg *m*

es análogo
fr analogue
en analog

Compost químic d'estructura semblant a la d'un altre, però amb algun component diferent.

anergia *f*

es anergia
fr anergie
en anergy

Estat actiu de manca de resposta immunitària a un antigen contra el qual hi ha limfòcits amb receptors específics.

anorèxia *f*

es anorexia
fr anorexie
en anorexia

Manca o disminució de les ganes de menjar, deguda a causes diverses, que sol comportar una pèrdua de pes.

Nota: L'anorèxia es manifesta sovint com una reacció adversa associada amb els tractaments contra la infecció pel VIH i la sida.

anticòs *m*

abrev. **Ac** *m*

es anticuerpo; **Ac**
fr anticorps; **Ac**
en antibody; **Ab**

Immunoglobulina sintetitzada per les cèl·lules plasmàtiques en resposta a l'estimulació exercida per un antigen, amb el qual pot combinar-se de forma específica.

antigen *m*

abrev. **Ag** *m*

es antígeno; **Ag**
fr antigène; **Ag**
en antigen; **Ag**

Molècula capaç d'originar en l'organisme una resposta immunitària.

antigenèmia *f*

es antigenemia
fr antigénémie
en antigenemia

Presència d'antígens a la sang.

antiretroviral *adj*

sin. **antiretrovíric -a** *adj*
sigla **ARV** *adj*

es antirretroviral; antirretrovírico; **ARV**
fr antirétroviral; **ARV**
en antiretroviral; **ARV**

Que té capacitat per a inhibir la reproducció d'un retrovirus o per a combatre'n l'acció.

antiretrovíric -a *adj*

sin. **antiretroviral** *adj*

antisèrum *m*

es antisuero
fr antisérum
en antiserum

Sèrum que conté anticossos específics contra un antigen concret.

antiviral *adj*

sin. **antivíric** -a *adj*

es antiviral; antivírico
fr antiviral
en antiviral

Que té capacitat per a inhibir la reproducció d'un virus o per a combatre'n l'acció.

antivíric -a *adj*

sin. **antiviral** *adj*

apoptosi *f*

sin. compl. **mort cel·lular programada** *f*

es apoptosis
fr apoptose
en apoptosis

Procés degeneratiu que condueix a la mort cel·lular mitjançant un seguit de mecanismes d'autodestrucció i permet l'eliminació controlada de cèl·lules.

Nota: En les persones infectades pel VIH, l'apoptosi és un dels mecanismes immunitaris que contribueix a generar immunodeficiència. Les proteïnes de l'embocall del VIH poden induir apoptosi per proximitat en limfòcits T CD8 i limfòcits T CD4 no infectats pel virus.

àrea sota la corba *f*

sigla **AUC** *f*

es área bajo la curva; ABC; AUC
fr surface sous la courbe; SSC
en area under the curve; AUC

Àrea que, en un gràfic, queda entre la corba i l'abscissa.

Nota: 1. En el cas d'una infecció vírica l'àrea sota la corba es pot fer servir per a representar l'exposició total del virus a un fàrmac o l'efecte total del fàrmac sobre aquest virus. 2. La sigla **AUC** prové de l'anglès *area under the curve*.

ARN *m*

veg. **àcid ribonucleic** *m*

ARV *adj*

veg. **antiretroviral** *adj*

asimptomàtic -a *adj*

es asintomático
fr asymptotique
en asymptomatic

Que no presenta cap manifestació clínica aparent de malaltia.

assaig clínic *m*

es ensayo clínico
fr essai clinique
en clinical trial

Estudi per a avaluar l'eficàcia terapèutica d'un fàrmac en éssers humans portat a terme en un grup de participants voluntaris, que són assignats a les diferents modalitats d'intervenció de manera simultània i aleatòria.

assaig immunològic *m*

veg. **immunoassaig** *m*

AUC *f*

veg. **àrea sota la corba** *f*

autoimmunització *f*

es autoimmunización

fr autoimmunisation
en autoimmunization

Tècnica terapèutica d'immunopotenciació consistent en la utilització d'antígens d'infeccions pròpies per a provocar una major resposta del sistema immunitari d'un individu.

Nota: En el cas de la infecció pel VIH, s'ha intentat induir l'autoimmunització dels pacients mitjançant la interrupció estructurada del tractament antiretroviral. Actualment aquesta tècnica s'ha desestimat a causa de la baixa eficàcia demostrada.

bacterièmia *f*

es bacteriemia
fr bactériémie
en bacteremia

Presència de bacteris a la sang.

barrera hematoencefàlica *f*

es barrera hematoencefàlica
fr barrière hématoencéphalique
en blood-brain barrier

Mecanisme selectiu que s'oposa al pas de la majoria de molècules de grans dimensions des de la sang cap al líquid cefaloraquí i cap al teixit cerebral.

Nota: La barrera hematoencefàlica impedeix l'acció d'alguns fàrmacs antiretrovirals sobre el sistema nerviós central.

basòfil *m*

es basófilo
fr basophile
en basophil

Leucòcit de nucli únic i lobulat, amb grànuls citoplasmàtics que es tenyeixen amb colorants bàsics i que intervé en les reaccions d'hipersensibilitat immediata.

bisexual *m i f*

es bisexual
fr bisexuel
en bisexual

Persona que sent atracció sexual envers les persones d'ambdós sexes.

biteràpia *f*

es biterapia
fr bithérapie
en bitherapy

Tractament basat en l'administració conjunta de dos fàrmacs.

Nota: En el cas de pacients infectats pel VIH, els fàrmacs administrats en la biteràpia són antiretrovirals.

candidosi *f*

es candidiasis; candidosis
fr candidose
en candidiasis

Infecció mucocutània causada per fongs del gènere *Candida*, que afecta persones amb resposta immunitària deficient.

Nota: La candidosi es considera una malaltia definidora de sida quan afecta les regions bronquial, traqueal, pulmonar o esofàgica.

càpsida *f*

es cápsida; cápside
fr capside
en capsid

Coberta proteica formada per capsòmers que protegeix l'àcid nucleic víric.

capsòmer *m*

es capsómero
fr capsomère

en capsomer; capsomere

Unitat morfològica de la càpsida d'un virus.

caquèxia *f*

es caquexia
fr cachexie
en cachexia

Alteració profunda de l'organisme que apareix en la fase final d'algunes malalties, produïda pel catabolisme de les proteïnes estructurals del cos i caracteritzada per aflluïment considerable, astènia i anèmia.

carcinoma cervical invasiu *m*

es carcinoma de cèrvix invasiu
fr cancer cervical invasif
en invasive cervical carcinoma

Tumor epitelial maligne del coll uterí que tendeix a envair altres teixits.

Nota: El carcinoma cervical invasiu es considera una malaltia definidora de sida.

càrrega viral *f*

sin. **càrrega vírica** *f*
sigla **CV** *f*

es carga viral; carga vírica; CV
fr charge virale; CV
en viral burden; viral load; VL

Quantitat d'unitats víriques per mil·límetre cúbic que hi ha en un líquid orgànic.

Nota: La càrrega viral es mesura fonamentalment en plasma. En el cas del VIH, és un indicador de l'activitat de replicació del virus.

càrrega vírica *f*

sin. **càrrega viral** *f*

cas *m*

es caso
fr cas
en case

Manifestació en un individu d'una determinada malaltia, desordre de salut o condició.

cas *m*

es caso
fr cas
en case

Persona en qui s'ha manifestat una determinada malaltia, desordre de salut o condició en una població o grup d'estudi a efectes clínics o epidemiològics.

cas de notificació obligatòria *m*

es caso de declaración obligatoria
fr cas à déclaration obligatoire
en notifiable case

Cas en què la persona afectada pateix una malaltia el diagnòstic de la qual el metge ha de comunicar prescriptivament a les autoritats sanitàries, tot respectant el secret professional.

Nota: Els casos de sida són casos de notificació obligatòria.

cas de nou diagnòstic *m*

es caso de nuevo diagnóstico
fr cas de nouveau diagnostique
en new diagnostic case

Cas en què la persona afectada ha conegut per primer cop el diagnòstic d'una malaltia.

cas de nova infecció *m*

es caso de nueva infección
fr cas de nouvelle infection

en new infection case

Cas en què la persona afectada ha patit la primoinfecció pel VIH.

CCR5 *m*

es CCR5
fr CCR5
en CCR5

Receptor de quimiocina dels limfòcits i dels macròfags que el VIH utilitza com a coreceptor, al qual s'uneix la gp120 en la fusió.

CD4 *m*

es CD4
fr CD4
en CD4

Molècula de la membrana dels limfòcits T col·laboradors, i en menor grau d'altres cèl·lules implicades en la resposta immunitària, que actua com a coreceptor antigènic i que el VIH utilitza com a receptor en l'adherència a la cèl·lula hoste.

CD8 *m*

es CD8
fr CD8
en CD8

Molècula de la membrana dels limfòcits T citotòxics que actua com a coreceptor antigènic.

CDC *m*

es CDC
fr CDC
en CDC

Organisme que agrupa els centres de control i prevenció de malalties als EUA i que, en el cas de la sida, estableix els criteris d'actuació epidemiològica respecte

a aquesta malaltia utilitzats com a referència internacional.

Nota: La sigla *CDC* prové de la denominació anglesa *Centers for Disease Control and Prevention* ('Centres per al Control i Prevenció de Malalties').

cèl·lula B *f*

veg. limfòcit B *m*

cèl·lula citocida natural *f*

veg. cèl·lula NK *f*

cèl·lula dendrítica *f*

es célula dendrítica
fr cellule dendritique
en dendritic cell

Cèl·lula de morfologia estrellada, originada a la medul·la òssia, que intervé en els processos immunitaris, especialment en la captació d'antígens i en la presentació antigènica.

cèl·lula diana *f*

es célula diana
fr cellule cible
en target cell

Cèl·lula que és objectiu de destrucció selectiva per als limfòcits T citotòxics, les cèl·lules NK, els anticossos, el complement o les limfocines.

cèl·lula hoste *f*

es célula huésped
fr cellule hôte
en host cell

Cèl·lula que un virus parasita per poder dur a terme la seva replicació.

Nota: El VIH utilitza com a cèl·lules hoste principalment limfòcits T col·laboradors, però

també monòcits i macròfags.

cèl·lula NK *f*

sin. compl. **cèl·lula citocida natural** *f*

es célula asesina natural; célula citocida natural; célula NK

fr cellule NK; cellule tueuse naturelle

en natural killer cell; NK cell

Limfòcit que no té receptors específics per a l'antigen i que és responsable de la citotoxicitat natural contra algunes cèl·lules tumorals i contra cèl·lules infectades per virus.

Nota: La sigla *NK* prové de l'anglès *natural killer cell* (literalment, '[cèl·lula] matadora natural').

cèl·lula plasmàtica *f*

sin. compl. **plasmòcit** *m*

es célula plasmàtica; plasmocito

fr cellule plasmatique; plasmocyte

en plasma cell; plasmocyte

Cèl·lula que s'origina per la diferenciació terminal d'un limfòcit B a causa d'un estímul antigènic i és responsable de la síntesi i secreció d'anticossos.

cèl·lula T *f*

veg. **limfòcit T** *m*

cèl·lula T citotòxica *f*

veg. **limfòcit T citotòxic** *m*

cicle biològic *m*

sin. **cicle vital** *m*

es ciclo biológico; ciclo vital

fr cycle biologique

en life cycle

Conjunt de fases successives de desenvolupament per les quals passa un organisme entre l'aparició d'una fase i la reaparició d'aquesta mateixa fase en la

generació següent.

Nota: El cicle biològic d'un retrovirus com el VIH s'inicia amb l'adherència del virió a la membrana de la cèl·lula hoste i es tanca amb la gemmació, en què es produeix l'alliberament dels nous virions generats. Es compon de les fases d'adherència, fusió, penetració, transcripció inversa, integració, transcripció, traducció, replicació, maduració i gemmació.

cicle de replicació *m*

es ciclo de replicación

fr cycle de réplication

en replication cycle

Subconjunt de fases del cicle biològic d'un retrovirus, que comprèn la transcripció inversa, la integració, la transcripció, la traducció i la replicació.

Nota: El terme *cicle de replicació* es fa servir de vegades com a sinònim de *cicle biològic* d'un retrovirus, però es tracta d'un ús terminològic poc recomanable.

cicle vital *m*

sin. **cicle biològic** *m*

citocina *f*

es citocina; citoquina

fr cytokine

en cytokine

Proteïna amb funció reguladora de pes molecular baix, secretada per diferents tipus cel·lulars en resposta a estímuls diversos, que afecta el comportament d'aquestes mateixes cèl·lules o el d'altres.

citocrom P450 *m*

es citocromo P450

fr cytochrome P450

en cytochrome P450; P450 cytochrome

Família d'enzims presents en els mitocondris i els microsomes de les

cèl·lules de diversos teixits i òrgans que catalitzen els processos de transformació biològica dels fàrmacs.

Nota: El citocrom P450 és responsable de les interaccions de nombrosos fàrmacs antiretrovirals.

citomegalovirus *m pl*
abrev. **CMV** *m pl*

es citomegalovirus; CMV
fr cytomégalovirus; CMV
en cytomegalovirus; CMV

Grup de virus de la família *Herpesviridae* que inclou agents d'infeccions congènites i neonatals i d'afeccions diverses potencialment greus en persones amb resposta immunitària deficient.

Nota: Una malaltia causada per citomegalovirus es considera malaltia definidora de sida quan afecta òrgans del sistema immunitari, com ara el fetge, el pulmó, els budells o els ganglis limfàtics, i s'han descartat altres causes d'immunodeficiència. Els citomegalovirus responsables d'aquestes infeccions pertanyen a l'espècie herpesvirus humà 5 (*Human herpesvirus 5*).

citomegalovirus *m*
abrev. **CMV** *m*

es citomegalovirus; CMV
fr cytomégalovirus; CMV
en cytomegalovirus; CMV

Virus del grup dels citomegalovirus.

citotòxic -a *adj*

es citotóxico
fr cytotoxique
en cytotoxic

Que provoca citotoxicitat.

citotoxicitat *f*

es citotoxicidad
fr cytotoxicité
en cytotoxicity

Destrucció de cèl·lules diana com a resposta immunitària per l'acció d'anticossos o del complement, o per acció cel·lular directa.

CMV *m pl*
veg. **citomegalovirus** *m pl*

CMV *m*
veg. **citomegalovirus** *m*

coagulació *f*

es coagulación
fr coagulation
en coagulation

Procés pel qual la fase dispersa d'un sistema col·loïdal o el sòlid dissolt d'un sistema líquid són alterats de manera que se separen del sistema en forma d'una fase sòlida insoluble gelatinosa.

Nota: En la coagulació de la sang, la fase sòlida forma una massa vermellosa de consistència friable constituïda per una xarxa de fibrina que engloba els eritròcits, els leucòcits i les plaquetes.

coccidioïdomicosi *f*

es coccidioïdomicosis
fr coccidioïdomycose
en coccidioïdomycosis

Micosi sistèmica causada per la inhalació d'espores del fong *Coccidioides immitis*, que afecta els pulmons de forma asimptomàtica o amb manifestacions clíniques moderades.

Nota: La coccidioïdomicosi es considera una malaltia definidora de sida quan és disseminada.

coinfecció *f*

es coinfección
fr co-infection
en coinfection

Concurrència d'infeccions per més d'un agent patògen en un mateix individu.

Nota: En el cas de les persones infectades pel VIH, sovint es produeix coinfecció pels virus de l'hepatitis B (*Hepatitis B virus*) o l'hepatitis C (*Hepatitis C virus*).

complement *m*

es complemento
fr complément
en complement

Conjunt de proteïnes plasmàtiques i de la superfície cel·lular que intervé en diferents processos de resposta immunitària.

complidor *-a adj*

es cumplidor
fr fidèle
en adherent; compliant

Dit del pacient que segueix de manera adequada el tractament que li ha prescrit el metge, especialment pel que fa a la medicació.

compliment *m*

es adhesión; cumplimiento
fr observance; respect
en adherence; compliance

Seguiment adequat que fa un pacient del tractament que li ha prescrit el metge, especialment pel que fa a la medicació.

Nota: El compliment s'associa, generalment, amb la medicació prescrita pel metge (seguiment de les dosis, els horaris, la durada, etc.). En sentit ampli, però, també fa referència a aspectes relacionats amb l'estil de vida del malalt: l'abandonament d'hàbits tòxics, el fet de

seguir una dieta equilibrada o de prendre mesures preventives, etc. En el cas de pacients infectats pel VIH, un bon compliment pot contribuir a mantenir la càrrega viral per sota del límit de detecció.

consentiment informat *m*

es consentimiento informado
fr consentement éclairé
en informed consent

Assentiment que dona una persona a una intervenció terapèutica o exploratòria o bé a la participació en un estudi un cop ha estat informada de les característiques que tenen i de les conseqüències previsible que se'n poden derivar.

Nota: En l'àmbit de la infecció pel VIH i la sida és freqüent demanar el consentiment informat per a la participació en assajos clínics.

contagi *m*

es contagio
fr contagion
en contagion

Transmissió des d'una persona infectada a una altra que no ho està.

corba epidèmica *f*

es curva epidémica
fr courbe épidémique
en epidemic curve

Gràfic de la distribució dels casos d'una determinada malaltia en el context d'una epidèmia.

coreceptor *m*

es correceptor
fr co-récepteur
en coreceptor

Receptor de la superfície cel·lular que, en associar-se al receptor dels limfòcits o

d'altres cèl·lules immunitàries, n'incrementa la sensibilitat i que és utilitzat per alguns virus com a element del seu mecanisme per a infectar una cèl·lula hoste.

Nota: Els principals coreceptors per al VIH són el CCR5 i el CXCR4.

cribratge *m*

es cribado
fr criblage; dépistage
en screening

Recerca sistemàtica que s'aplica a una població determinada per tal de detectar-hi les persones afectades per una malaltia o una anomalia encara no manifestades clínicament.

Nota: En el cas de la infecció pel VIH, el cribratge s'efectua mitjançant proves de detecció d'anticossos contra aquest virus.

criptococcosi *f*

es criptococosis
fr cryptococcose
en cryptococcosis

Malaltia causada pel fong *Cryptococcus neoformans*, que pot afectar òrgans i sistemes diversos, especialment el sistema nerviós central, i que en persones infectades pel VIH és una causa freqüent de meningitis.

Nota: La criptococcosi extrapulmonar es considera una malaltia definidora de sida.

criptosporidiosi *f*

es criptosporidiosis
fr cryptosporidiose
en cryptosporidiosis

Malaltia causada pel paràsit intestinal *Cryptosporidium parvum*, que presenta un quadre d'enteritis o enterocolitis i, amb menys freqüència, afectament biliar o

pulmonar.

Nota: La criptosporidiosi es considera una malaltia definidora de sida quan es manifesta amb diarrea persistent durant més d'un mes.

criteri de sida *m*

es criterio de sida
fr critère de sida
en AIDS criteria

Criteria suficient per a considerar com a cas de sida, a efectes epidemiològics, una situació clínica.

Nota: Els criteris de sida poden ser diferents segons el territori considerat. A Europa actualment es basen sobretot en la presència d'alguna malaltia definidora de sida en pacients infectats pel VIH.

cronificació *f*

es cronificación
fr chronicisation
en chronification

Procés pel qual, mitjançant el tractament adequat, s'aconsegueix que una malaltia esdevingui de caràcter crònic.

CV *f*

veg. **càrrega viral** *f*

CXCR4 *m*

es CXCR4
fr CXCR4
en CXCR4

Receptor de quimiocina dels limfòcits T CD4 que el VIH utilitza com a coreceptor.

debut *m*

es debut
fr début

en debut

Manifestació dels primers símptomes d'una malaltia, especialment crònica o de curs llarg.

defenses *f pl*

es defensas
fr défenses
en defenses

Conjunt de mitjans amb què l'organisme resisteix l'acció d'allò que l'ataca o que amenaça de causar-li algun dany.

demència associada al VIH *f*

es complejo de demencia relacionado con el sida
fr démence associée au sida
en AIDS dementia complex; HIV-associated dementia

Trastorn mental que pot afectar els malalts de sida caracteritzat pel deteriorament de la capacitat cognitiva com a conseqüència de la degeneració neurològica causada pel VIH.

Nota: La demència associada al VIH constitueix la fase final de l'encefalopatia pel VIH.

descontaminació *f*

es descontaminación
fr décontamination
en decontamination

Eliminació de qualsevol substància nociva present en un objecte o un medi determinats per tal de minimitzar el risc de trastorns de salut.

desinfecció *f*

es desinfección
fr désinfection
en disinfection

Eliminació dels microorganismes patògens presents en un medi determinat per tal de minimitzar el risc de transmissió de malalties.

detecció precoç *f*

es detección precoz
fr dépistage précoce; détection précoce
en early case finding; early detection

Detecció que té lloc durant les etapes inicials o primerenques d'una malaltia.

diagnòstic precoç *m*

es diagnóstico precoz
fr diagnostic précoce
en early diagnosis; precocious diagnosis

Diagnòstic que es duu a terme durant les etapes inicials o primerenques d'una malaltia.

dit de zinc *m*

es dedo de zinc
fr doigt à zinc; doigt de zinc
en zinc finger

Motiu polipeptídic de forma allargada característic de les proteïnes reguladores de l'expressió gènica, que es replega al voltant d'un ió zinc i confereix a les proteïnes la capacitat d'unir-se a l'RNA o al DNA.

Nota: Algunes proteïnes del VIH presenten dits de zinc.

DNA *m*

veg. àcid desoxiribonucleic *m*

DNA víric *m*

veg. provirus *m*

DNA-polimerasa dirigida per RNA *f*
sin. **transcriptasa inversa** *f*

es ADN-polimerasa dirigida por ARN;
transcriptasa inversa
fr ADN-polymérase ARN-dépendante;
transcriptase inverse
en reverse transcriptase; RNA-directed
DNA polymerase

Enzim que duu a terme la síntesi de DNA a partir d'un motlle d'RNA.

Nota: La Unió Internacional de Bioquímica i Biologia Molecular recomana l'ús del terme *DNA-polimerasa dirigida per RNA* com a nom comú de l'enzim. La forma *transcriptasa inversa* és, però, la més estesa entre els especialistes.

droga *f*

es droga
fr drogue
en drug

Substància, terapèutica o no, que en ser introduïda en un organisme és capaç d'actuar sobre el sistema nerviós central i provocar-li una alteració física o psíquica, l'experimentació de noves sensacions o la modificació de l'estat anímic, de manera que predisposa a l'ús reiterat del producte.

drogoaddicte -a *m i f*
sin. **drogodependent** *m i f*; **toxicòman -a** *m i f*

es drogadicto; drogodependiente;
toxicómano
fr toxicomane
en drug addict; drug dependent

Persona addicta a alguna droga.

drogodependent *m i f*
sin. **drogoaddicte -a** *m i f*

efecte col·lateral *m*

es efecto colateral
fr effet collatéral
en collateral effect

Efecte no desitjat que apareix inevitablement com a conseqüència directa de l'acció d'un fàrmac.

efecte nocebo *m*

es efecto nocebo
fr effet nocebo
en nocebo effect

Conjunt de canvis negatius o contraproductius que es manifesten en l'estat de salut d'una persona i que es relacionen amb la presa d'un placebo.

efecte placebo *m*

es efecto placebo
fr effet placebo
en placebo effect

Conjunt de canvis que es manifesten en l'estat de salut d'una persona i que es relacionen amb la presa d'un placebo.

efecte rebot *m*

es efecto rebote; rebote
fr effet rebond
en rebound effect

Efecte antagònic a l'efecte d'una medicació que apareix quan aquesta medicació se suspèn.

Nota: En pacients infectats pel VIH, l'efecte rebot es manifesta en un augment de la càrrega viral, normalment com a conseqüència de la pèrdua d'eficàcia del tractament o de l'incompliment.

efecte secundari *m*

es efecto secundario
fr effet secondaire

en side effect

Efecte advers que apareix eventualment com a conseqüència indirecta de l'acció d'un fàrmac.

EFG *f*

veg. **especialitat farmacèutica genèrica** *f*

eficàcia terapèutica *f*

es eficacia terapéutica
fr efficacité thérapeutique
en therapeutical efficacy

Grau en què una determinada intervenció o un determinat tractament origina un resultat beneficiós en certes condicions, mesurat en el context d'un assaig clínic controlat.

EIA *m*

veg. **enzimoimmunoassaig** *m*

ELISA *m*

veg. **enzimoimmunoassaig sobre fase sòlida** *m*

embolcall *m*

es envoltura
fr enveloppe
en envelope

Membrana externa que envolta la càpsida d'alguns virus, formada per una bicapa lipídica i per glicoproteïnes, que poden sobresortir en forma d'espícules.

encefalopatia pel VIH *f*

es encefalopatía por VIH
fr encéphalopathie liée au VIH
en HIV encephalopathy

Malaltia de l'encèfal que afecta persones

infectades pel VIH i que s'associa amb trastorns conductuals i alteracions motores.

Nota: L'encefalopatia pel VIH es considera una malaltia definidora de sida.

endèmia *f*

es endemia
fr endémie
en endemia; endemic

Presència habitual d'una malaltia en una àrea geogràfica determinada.

enzimoimmunoassaig *m*

sigla **EIA** *m*

es enzimoimmunoensayo; EIA
fr essai immunoenzymatique; EIA
en enzyme immunoassay; EIA

Immunoassaig en què un dels dos components que reaccionen, l'antigen o l'anticòs, es marca amb un enzim.

enzimoimmunoassaig sobre fase sòlida

m
sigla **ELISA** *m*

es análisis de inmunoabsorción ligado a enzimas; inmunoensayo enzimático sobre fase sólida; ELISA
fr essai par immunoabsorbant lié à une enzyme; ELISA
en enzyme-linked immunosorbent assay; ELISA

Enzimoimmunoassaig en què un dels dos elements de la reacció, l'antigen o l'anticòs, és unit a una fase sòlida.

Nota: 1. En el cas de la infecció pel VIH, l'ELISA s'utilitza com a prova diagnòstica. 2. La sigla **ELISA** prové de l'anglès *enzyme-linked immunosorbent assay* (literalment, 'assaig d'immunoabsorció lligat a enzims').

eosinòfil *m*

es eosinófilo
fr éosinophile
en eosinophil

Leucòcit polimorfonuclear amb grànuls citoplasmàtics que es tenyeixen amb colorants àcids i que intervé en la resposta contra la presència de paràsits i en les reaccions d'hipersensibilitat immediata.

epidèmia *f*

es epidemia
fr épidémie
en epidemic

Aparició, en una comunitat o una àrea geogràfica determinades i durant un període de temps concret, de casos d'una malaltia, d'una conducta específica o d'altres fets relacionats amb la salut que excedeixen clarament els valors esperables en condicions normals.

eritròcit *m*

sin. compl. **glòbul vermell** *m*; **hematia** *f*

es eritrocito; glóbulo rojo; hematíe
fr érythrocyte; globule rouge; hématie
en erythrocyte; red blood cell

Cèl·lula sanguínia dels vertebrats que conté hemoglobina i que transporta l'oxigen des dels pulmons fins a altres òrgans i teixits.

especialitat farmacèutica genèrica *f*

sin. **medicament genèric** *m*
sigla **EFG** *f*

es especialidad farmacéutica genérica; medicamento genérico; EFG
fr médicament générique
en generic drug

Medicament amb la mateixa composició qualitativa i quantitativa, la mateixa forma farmacèutica i igual eficàcia terapèutica

que el producte farmacèutic original de referència, i que s'anomena amb el nom del principi actiu que conté.

Nota: En el cas dels tractaments contra la sida, alguns fàrmacs antiretrovirals estan comercialitzats com a especialitats farmacèutiques genèriques.

esperma *f*

veg. **semen** *m*

espícula *f*

es espícula
fr spicule
en spike

Qualsevol de les protuberàncies proteiques de l'embolcall víric que tenen la funció de reconèixer determinades estructures de la membrana cel·lular per tal de facilitar l'entrada del virus a les cèl·lules susceptibles d'infecció.

estadi clínic de la infecció pel VIH *m*

es estadio clínico de la infección por VIH
fr stade clinique de l'infection par le VIH
en clinical stage of HIV infection

Estadi evolutiu de la infecció pel VIH en un pacient, determinat mitjançant paràmetres clínics i immunològics valorats segons unes taules de referència establertes pel CDC i per altres organitzacions rellevants en aquest àmbit.

estat serològic *m*

es estado serológico
fr état sérologique
en serologic status

Condició d'una persona respecte a la presència d'un anticòs específic a la sang.

esteatosi hepàtica *f*

es esteatosis hepática
fr stéatose hépatique
en hepatic steatosis

Acumulació d'àcids grassos al citoplasma i als mitocondris de les cèl·lules hepàtiques.

Nota: L'esteatosi hepàtica es pot produir sovint com un efecte advers associat amb alguns fàrmacs antiretrovirals, especialment els ITIAN.

esterilització *f*

es esterilización
fr stérilisation
en sterilization

Destrucció de la totalitat dels microorganismes vius i de les seves formes resistents presents en un medi determinat.

Nota: L'esterilització destrueix els protozous, els bacteris, els virus, les espores i les formes resistents.

exposició *f*

es exposición
fr exposition
en exposure

Situació en què algú es veu sotmès a un esdeveniment o a una pràctica que li pot ocasionar efectes perjudicials per a la salut.

Nota: Per exemple, la possibilitat d'infecció per un agent patògen.

exposició al VIH *f*

es exposición al VIH
fr exposition au VIH
en exposure to HIV

Exposició en què hi ha hagut la possibilitat d'infecció pel VIH, sense que això impliqui necessàriament que s'hagi produït la transmissió efectiva del virus.

exposició professional al VIH *f*

es exposición ocupacional al VIH
fr exposition professionnelle au VIH
en occupational exposure to HIV

Exposició al VIH que es produeix al lloc de treball, durant la jornada laboral, i implica risc d'infecció pel virus.

factor de creixement *m*

es factor de crecimiento
fr facteur de croissance
en growth factor

Proteïna que intervé en la resposta immunitària i regula la proliferació i la maduració d'algun tipus cel·lular determinat.

factor de necrosi tumoral *m*

sigla *TNF* *m*

es factor de necrosis tumoral; TNF
fr facteur de nécrose tumorale; TNF
en tumor necrosis factor; TNF

Citocina produïda per macròfags i limfòcits T que activa altres limfòcits, neutròfils i cèl·lules endotelials.

Nota: La sigla *TNF* prové de l'anglès *tumor necrosis factor*.

factor de risc *m*

es factor de riesgo
fr facteur de risque
en risk factor

Cadascun dels factors hormonals, genètics, personals o ambientals que poden modificar les possibilitats individuals d'adquirir o patir una determinada malaltia.

Nota: En el cas de la infecció pel VIH, s'han establert tres nivells en els factors de risc (*risc*

apreciable, risc baix i risc mínim), definits en funció de la via de transmissió, l'estat serològic de la persona font, la pràctica de risc i altres factors de risc afegits, com ara la presència de malaltia de transmissió sexual en la persona font o en la persona exposada al VIH.

fagòcit *m*

es fagocito
fr phagocyte
en phagocyte

Cèl·lula que duu a terme la fagocitosi.

fagocitosi *f*

es fagocitosis
fr phagocytose
en phagocytosis

Procés pel qual una cèl·lula engloba i digereix material extracel·lular divers, com ara bacteris i altres microorganismes, cossos estranys o deixalles metabòliques.

fals negatiu *m*

es falso negativo
fr faux négatif
en false negative

Resultat negatiu d'una prova en una persona que posseeix efectivament l'atribut que es vol detectar amb aquesta prova.

Nota: En el cas de la infecció pel VIH, el fals negatiu pot ser degut al fet que el malalt es trobi en el període de seroconversió.

fals positiu *m*

es falso positivo
fr faux positif
en false positive

Resultat positiu d'una prova en una persona que no posseeix l'atribut que es vol detectar amb aquesta prova.

fàrmac *m*

es fármaco
fr drogue
en drug

Substància capaç de produir modificacions anatòmiques o funcionals en un organisme viu.

fase aguda de la infecció pel VIH *f* veg. **primoinfecció pel VIH** *f*

fase crònica de la infecció pel VIH *f* sin. **fase intermèdia de la infecció pel VIH** *f*

es infección crónica por VIH
fr infection chronique par le VIH
en chronic HIV infection

Fase de la infecció pel VIH, posterior a la primoinfecció, durant la qual la persona afectada es manté asimptomàtica i presenta una estabilització de la càrrega viral, que es pot perllongar mitjançant el tractament antiretroviral.

fase intermèdia de la infecció pel VIH *f* sin. **fase crònica de la infecció pel VIH** *f*

fluid corporal *m*

es fluido corporal
fr liquide organique
en body fluid

Líquid que el cos produeix naturalment.

Nota: Els fluids corporals poden ser vehicle de transmissió d'infeccions, com ara la infecció pel VIH.

fosforilació *f*

es fosforilación
fr phosphorylation

en phosphorylation

Incorporació d'un grup fosfat a una molècula.

fracàs clínic *m*

es fracaso clínico

fr échec clinique

en clinical failure

Fracàs terapèutic en què un temps després d'haver-se iniciat el tractament antiretroviral es produeix una infecció oportunista associada amb el VIH o un deteriorament de la salut.

fracàs immunitari *m*

es fracaso inmunológico

fr échec immunologique

en immunologic failure

Fracàs terapèutic en què un temps després d'haver-se iniciat el tractament antiretroviral el nombre de limfòcits T CD4 no ha augmentat, o fins i tot ha disminuït per sota del valor de referència.

fracàs terapèutic *m*

es fracaso terapéutico

fr échec thérapeutique

en treatment failure

Situació en què el tractament antiretroviral prescrit no és capaç de controlar una infecció, especialment la infecció pel VIH.

Nota: Hi ha tres tipus de fracàs terapèutic: el fracàs clínic, el fracàs immunitari i el fracàs virològic.

fracàs virològic *m*

es fracaso virológico

fr échec virologique

en virological failure

Fracàs terapèutic en què un temps després d'haver-se iniciat el tractament antiretroviral el VIH crea resistències a un o més dels fàrmacs administrats al pacient i el tractament no aconsegueix la reducció de la càrrega viral.

Nota: El fracàs virològic és el més comú dels fracassos terapèutics.

fusió *f*

es fusión

fr fusion

en fusion

Fase del cicle biològic d'un retrovirus, posterior a l'adherència, en què l'embolcall víric s'integra a la membrana cel·lular de la cèl·lula hoste i allibera la nucleocàpsida cap a l'interior d'aquesta cèl·lula.

GAM *m*

veg. **grup d'ajuda mútua** *m*

gammaglobulina *f*

veg. **γ-globulina** *f*

gangli limfàtic *m*

es ganglio linfático

fr ganglion lymphatique

en lymph node; lymphatic node

Òrgan limfoide secundari on s'inicia la resposta immunitària, que conté principalment limfòcits i cèl·lules dendrítiques i que serveix com a punt de filtració d'antígens i d'activació i proliferació de limfòcits.

gemmació *f*

es gemación

fr bourgeonnement

en budding

Fase final del cicle biològic d'un retrovirus,

posterior a la maduració, en què les nucleocàpsides s'envolten amb l'embolcall, obtingut a partir de la membrana citoplasmàtica de la cèl·lula hoste, convenientment modificada per l'adjunció de proteïnes víriques, i es transformen en virions, que són alliberats cap a l'exterior de la cèl·lula.

glòbul blanc *m*
veg. **leucòcit** *m*

glòbul vermell *m*
veg. **eritròcit** *m*

γ-globulina *f*
sin. compl. **gammaglobulina** *f*

es gammaglobulina; γ-globulina
fr gammaglobuline; γ-globuline
en gammaglobulin; γ-globulin

Proteïna del sèrum que té la mobilitat més lenta i se situa en la zona gamma en l'electroforesi.

Nota: La majoria d'anticossos són γ-globulines.

grup d'ajuda mútua *m*
sigla **GAM** *m*

es grupo de ayuda mutua; GAM
fr groupe d'aide mutuelle; groupe d'entraide
en self-help group; SHG

Grup de persones amb un mateix problema o que viuen una mateixa situació, que es reuneixen per intentar superar les dificultats i millorar la seva situació social i personal.

grup de transmissió *m*

es grupo de transmisión
fr groupe de transmission
en transmission group

Grup de persones que han adquirit un agent infeccios a través de la mateixa via de transmissió.

Nota: Aquest terme s'usa actualment en substitució dels termes *grup de risc* o *població de risc*, especialment en l'àmbit de la infecció pel VIH.

hemapoesi *f*
veg. **hematopoesi** *f*

hematia *f*
veg. **eritròcit** *m*

hematopoesi *f*
sin. compl. **hemapoesi** *f*; **hemopoesi** *f*

es hematopoyesis; hemopoyesis
fr hématopoïèse
en hematopoiesis; hemopoiesis

Procés de formació, maduració i pas a la sang dels diferents tipus de cèl·lules sanguínies a partir de cèl·lules mare.

hemofília *f*

es hemofilia
fr hémophilie
en hemophilia

Malaltia hereditària lligada al sexe deguda a la manca d'alguns factors de la coagulació sanguínia i caracteritzada per una tendència a les hemorràgies abundants i difícils d'aturar.

Nota: Al principi de l'epidèmia de sida, un bon nombre de persones afectades d'hemofília van adquirir la infecció pel VIH com a conseqüència d'haver rebut tractaments antihemofílics contaminats pel virus.

hemopoesi *f*
veg. **hematopoesi** *f*

hemostàsia *f*

es hemostasia
fr hémostase
en hemostasis

Aturament d'una hemorràgia per mitjans espontanis o provocats.

hepatitis *f*

es hepatitis
fr hépatite
en hepatitis

Inflamació del fetge, habitualment ocasionada per una infecció vírica normalment específica.

Nota: L'hepatitis és una de les coinfeccions més freqüents en persones infectades pel VIH, especialment en UDVP seropositius. Les formes més comunes de la malaltia són l'hepatitis B i l'hepatitis C.

herpes simple *m*

es herpes simple
fr herpès simplex
en herpes simplex

Infecció crònica de la pell o les mucoses causada per herpesvirus, que es caracteritza per la formació de vesícules agrupades en nombre variable, localitzades per sobre la cintura, com ara als llavis, als dits, als ulls i al tòrax, o bé localitzades als genitals.

Nota: L'herpes simple és causat per dues espècies víriques diferents: l'herpesvirus humà 1 (*Human herpesvirus 1*) i l'herpesvirus humà 2 (*Human herpesvirus 2*). Es considera una malaltia definidora de sida en determinades condicions: quan té una localització mucocutània i persisteix més d'un mes, o quan té una localització bronquial, pulmonar o esofàgica, de qualsevol durada, en pacients d'edat superior a un mes.

herpesviridae *Herpesviridae*

es *Herpesviridae*
fr *Herpesviridae*
en *Herpesviridae*

Família de virus amb DNA bicatenari, de simetria icosaèdrica i forma esfèrica, amb un diàmetre de 100 a 200 nm, amb embolcall i sensibles a l'èter.

herpesvirus *m*

es herpesvirus
fr herpès virus; herpès-virus
en herpesvirus

Virus de la família *Herpesviridae*.

herpesvirus humà 4 *m*

sin. **virus d'Epstein-Barr** *m*
sigla **VEB** *m*

es virus de Epstein-Barr; VEB
fr virus d'Epstein-Barr; VEB
en Epstein-Barr virus; human herpesvirus 4; EBV; HHV-4

Herpesvirus amb DNA bicatenari, de simetria icosaèdrica i forma esfèrica, amb un diàmetre de 120 a 220 nm, amb embolcall, que provoca síndromes limfoproliferatives en persones que pateixen alguna immunodeficiència.

Nota: 1. El Comitè Internacional de Taxonomia de Virus recomana l'ús del terme *herpesvirus humà 4* (*Human herpesvirus 4*) com a nom del virus. La forma *virus d'Epstein-Barr*, però, és la més estesa entre els especialistes i la més usada en les obres de divulgació. 2. L'herpesvirus humà 4 és el causant de la mononucleosi infecciosa.

heterosexual *m i f*

es heterosexual
fr hétérosexuel
en heterosexual

Persona que sent atracció sexual envers les persones de l'altre sexe.

hiperimmune *adj*

es hiperimmune
fr hyperimmun
en hyperimmune

Que té un grau d'immunitat superior al que és normalment esperable, habitualment com a conseqüència d'una immunització activa.

hipersensibilitat *f*

es hipersensibilidad
fr hipersensibilité
en hypersensitivity

Resposta immunitària molt superior a la que és normalment esperable, que pot tenir efectes nocius sobre l'organisme.

hipersensibilitat immediata *f*

es hipersensibilidad inmediata
fr hipersensibilité immediate
en immediate hypersensitivity

Hipersensibilitat que apareix just després de l'exposició a un antigen, amb la intervenció de mastòcits i anticòssos.

histoplasmosi disseminada *f*

es histoplasmosis diseminada
fr histoplasnose disseminée
en disseminated histoplasmosis

Malaltia causada pel fong *Histoplasma capsulatum*, que pot donar un quadre clínic amb simptomatologia diversa i que afecta sovint persones amb resposta immunitària deficient.

Nota: La histoplasmosi disseminada es considera una malaltia definidora de sida. És una malaltia freqüent a certes àrees del món, especialment a l'Amèrica tropical, però rara a l'Estat espanyol.

història natural *f*

es historia natural
fr histoire naturelle
en natural history

Desenvolupament o curs d'una malaltia sense l'administració de cap tractament.

homosexual *m i f*

es homosexual
fr homosexuel
en homosexual

Persona que sent atracció sexual envers les persones del seu mateix sexe.

hoste *m*

es huésped
fr hôte
en host

Organisme sobre el qual o a costa del qual viu un paràsit.

iatrogènia *f*

es yatrogenia
fr iatrogénèse
en iatrogenesis

Trastorn aparegut com a conseqüència de la intervenció d'un professional sanitari, en aplicar un tractament determinat o en dur a terme una prova clínic.

IET *f*

veg. **interrupció estructurada del tractament** *f*

IFI *f*

veg. **immunofluorescència indirecta** *f*

IFN *m*

veg. **interferó** *m*

IL *f*

veg. **interleucina** *f*

IL-2 *f*

veg. **interleucina-2** *f*

immune *adj*

es immune

fr immun

en immune

Que posseeix immunitat.

immunitari -ària *adj*

es inmunitario

fr immunitaire

en immune

Relatiu o pertanyent a la immunitat.

immunitat *f*

es inmunidad

fr immunité

en immunity

Resistència adquirida o congènita d'un organisme enfront d'una malaltia infecciosa o d'un antigen concret.

immunitat cel·lular *f*

es inmunidad celular

fr immunité cellulaire

en cellular immunity

Immunitat vehiculada per limfòcits T, cèl·lules NK i macròfags.

immunitat humoral *f*

es inmunidad humoral

fr immunité humorale

en humoral immunity

Immunitat vehiculada per proteïnes circulants, principalment les immunoglobulines i el complement.

immunització *f*

es inmunización

fr immunisation

en immunization

Inducció d'una resposta immunitària en un organisme per un procés natural o per una intervenció experimental.

immunització activa *f*

es inmunización activa

fr immunisation active

en active immunization

Immunització mitjançant l'administració d'un antigen concret, que confereix un estat immune respecte a aquest antigen.

immunització passiva *f*

es inmunización pasiva

fr immunisation passive

en passive immunization

Immunització mitjançant l'administració d'anticossos o de limfòcits procedents d'un individu sensibilitzat contra un antigen concret.

immunoassaig *m*

sin. compl. **assaig immunològic** *m*

es inmunoensayo

fr immuno-essai; immunoessai

en immune assay; immunoassay

Tècnica immunològica que permet detectar

in vitro qualitativament o quantitativament molècules prèviament marcades, tant antígens com anticossos específics, mitjançant la reacció corresponent entre l'antigen i l'anticòs.

immunocompetència *f*

es inmunocompetencia
fr immunocompétence
en immunocompetence

Capacitat d'un limfòcit madur per a reconèixer un antigen concret i produir una resposta immunitària.

immunodeficiència *f*

es inmunodeficiencia
fr immuno-déficience; immunodéficiéce
en immunodeficiency

Alteració o defecte en un o en diversos components del sistema immunitari que té com a conseqüència una resposta immunitària deficient.

Nota: Una immunodeficiència pot ser primària (és a dir, congènita) o adquirida.

immunofluorescència *f*

es inmunofluorescencia
fr immunofluorescence
en immunofluorescence

Tècnica immunològica que permet localitzar amb molta precisió un antigen en un teixit o en unes cèl·lules aïllades, gràcies al marcatge d'un anticòs específic amb una substància fluorescent que no en modifica les propietats immunològiques.

immunofluorescència indirecta *f*

sigla **IFI** *f*

es inmunofluorescencia indirecta; IFI
fr immunofluorescence indirecte; IFI
en indirect fluorescent antibody technique;

indirect immunofluorescence; IFAT

Immunofluorescència en què s'utilitzen dos tipus d'anticossos, un d'específic que reacciona amb l'antigen i un altre que té especificitat per al primer anticòs i està marcat amb la substància fluorescent.

Nota: La fluorescència indirecta s'utilitza com a prova addicional per a confirmar el diagnòstic de la infecció pel VIH.

immunoglobulina *f*

es inmunoglobulina
fr immunoglobuline
en immunoglobulin

Proteïna glicosilada, sintetitzada pels limfòcits B i les cèl·lules plasmàtiques, que és present en el sèrum i en altres fluids corporals i participa en la resposta immunitària humoral.

immunomodulació *f*

es inmunomodulación
fr immunomodulation
en immunomodulation

Intervenció que modifica la resposta immunitària, amb l'objectiu d'estimular-la, restaurar-la o suprimir-la

immunopotenciació *f*

es inmunopotenciación
fr immunopotentialisation;
immunopotentialisation
en immunopotentialiation

Immunomodulació que té l'objectiu de potenciar la resposta immunitària d'un individu.

immunoprecipitació *f*

es inmunoprecipitación
fr immunoprécipitation

en immunoprecipitation

Tècnica immunològica que permet separar un antígen concret present en una mescla de diverses molècules mitjançant anticossos específics que provoquen la precipitació del complex antígen-anticòs.

immunosupressió *f*

es inmunosupresión
fr immunosuppression
en immunosuppression

Immunomodulació que té l'objectiu d'anul·lar o disminuir la resposta immunitària d'un individu.

incidència *f*

es incidencia
fr incidence
en incidence

Nombre de casos nous d'una malaltia determinada que apareixen en un grup o una població durant un període de temps concret.

incompliment *m*

es incumplimiento; no adherencia
fr non-observance; non-respect
en non-adherence; non-compliance

Seguiment inadequat que fa un pacient del tractament que li ha prescrit el metge, especialment pel que fa a la medicació.

Nota: L'incompliment s'associa, generalment, amb la medicació prescrita pel metge (seguiment de les dosis, els horaris, la durada, etc.). En sentit ampli, però, també fa referència a aspectes relacionats amb l'estil de vida del malalt: l'abandonament d'hàbits tòxics, el fet de seguir una dieta equilibrada o de prendre mesures preventives, etc. En el cas de pacients infectats pel VIH, l'incompliment pot dificultar que la càrrega viral es mantingui per sota del límit de detecció.

indetectable *adj*

es indetectable
fr indétectable
en undetectable

Dit de la càrrega viral el valor de la qual queda per sota del límit de detecció.

infecció *f*

es infección
fr infection
en infection

Penetració en un individu d'un microorganisme patògen capaç de desenvolupar-s'hi i produir-hi una lesió o una malaltia.

infecció de transmissió sexual *f* sigla **ITS** *f*

es infección de transmisión sexual; ITS
fr infection transmise sexuellement; ITS
en sexually transmitted infection; STI

Infecció que es contreu per contacte sexual.

Nota: En el context de la infecció pel VIH la denominació *infecció de transmissió sexual* substitueix generalment la denominació *malaltia de transmissió sexual*.

infecció oportunista *f*

es infección oportunista
fr infection opportuniste
en opportunistic infection

Infecció produïda per microorganismes habituals en l'organisme o l'ambient, que generalment són poc patògens, i que afecta persones amb resposta immunitària deficient.

Nota: En el context de la infecció pel VIH, les infeccions i les malalties oportunistes tenen

molta rellevància clínica.

infecció pel VIH pediàtrica *f*

es infecció por VIH en pediatria
fr infection par le VIH chez les enfants
en pediatric HIV disease

Infecció pel VIH en malalts menors de 13 anys, produïda en la majoria dels casos per transmissió perinatal.

infecció primària pel VIH *f* veg. **primoinfecció pel VIH** *f*

infecciositat *f* sin. compl. **infectivitat** *f*

es infecciosidad; infectividad
fr infectiosité; infectivité
en infectiousity; infectivity

Capacitat d'un agent microbià per a envair un hoste i multiplicar-s'hi.

infectivitat *f* veg. **infecciositat** *f*

inhibidor *m*

es inhibidor
fr inhibiteur
en inhibitor

Fàrmac antiretroviral que impedeix l'acció d'algun dels enzims necessaris perquè un retrovirus desenvolupi el seu cicle biològic, o d'algun dels coreceptors que permeten la fusió del retrovirus amb la membrana cel·lular de la cèl·lula hoste.

Nota: Per exemple, en el cas del VIH, els inhibidors de la transcriptasa inversa, de la integrasa o de la proteasa, i l'inhibidor de la fusió.

inhibidor de la fusió *m*

es inhibidor de la fusión
fr inhibiteur de la fusion
en fusion inhibitor

Fàrmac antiretroviral que s'uneix a la gp41 i bloca els canvis estructurals necessaris perquè el VIH es pugui unir al limfòcit T CD4.

inhibidor de la integrasa *m*

es inhibidor de la integrasa
fr inhibiteur de l'intégrase
en integrase inhibitor

Fàrmac antiretroviral que bloca l'acció de la integrasa del VIH i evita que la còpia de DNA bicatenari obtinguda per l'acció de la DNA-polimerasa dirigida per RNA sobre l'RNA víric s'integri en el DNA del nucli de la cèl·lula hoste.

inhibidor de la proteasa *m* sigla **IP** *m*

es inhibidor de la proteasa; IP
fr inhibiteur de la protéase; IP
en protease inhibitor; PI

Fàrmac antiretroviral que bloca l'acció de la proteasa del VIH i evita la segmentació de les poliproteïnes víriques precursors de les proteïnes estructurals del virus.

inhibidor de la transcriptasa inversa *m* sigla **ITI** *m*

es inhibidor de la transcriptasa inversa; ITI
fr inhibiteur de la transcriptase inverse; ITI
en reverse transcriptase inhibitor; RTI

Fàrmac antiretroviral que actua sobre la DNA-polimerasa dirigida per RNA del VIH i evita que es completi adequadament el procés de síntesi de DNA a partir de l'RNA víric.

**inhibidor de la transcriptasa inversa
anàleg de nucleòsid *m***

sigla **ITIAN** *m*

es inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de los nucleòsidos; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòsido; ITIAN; ITIN

fr inhibiteur nucléosidique de la transcriptase inverse; INTI

en nucleoside reverse transcriptase inhibitor; NRTI

Inhibidor de la transcriptasa inversa que s'activa per mitjà de tres fosforilacions consecutives i que actua com a conseqüència de la seva similitud estructural amb els nucleòsids fisiològics del virus.

**inhibidor de la transcriptasa inversa
anàleg de nucleòtid *m***

sigla **ITIAN** *m*

es inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de los nucleótidos; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleótido; ITIN

fr inhibiteur nucléotidique de la transcriptase inverse; ITIN

en nucleotide reverse transcriptase inhibitor; NtRTI

Inhibidor de la transcriptasa inversa que s'activa per mitjà de dues fosforilacions consecutives i que actua com a conseqüència de la seva similitud estructural amb els nucleòtids fisiològics del virus.

**inhibidor de la transcriptasa inversa no
anàleg de nucleòsid *m***

sigla **ITINAN** *m*

es inhibidor de la transcriptasa inversa no anàleg de los nucleòsidos; inhibidor de la transcriptasa inversa no anàleg de nucleòsido; ITINN

fr inhibiteur non-nucléosidique de la transcriptase inverse; INNTI

en non-nucleoside reverse transcriptase inhibitor; NNRTI

Inhibidor de la transcriptasa inversa que és actiu en la seva forma originària i pot unir-se directament a l'enzim per a inactivar-lo.

integració *f*

es integración

fr intégration

en integration

Fase del cicle biològic d'un retrovirus, posterior a la transcripció inversa, en què el provirus passa a formar part del DNA del nucli de la cèl·lula hoste per l'acció de la integrasa.

integrasa *f*

es integrasa

fr intégrase

en integrase

Enzim present en els retrovirus que permet la inserció del provirus en el genoma de la cèl·lula hoste.

intensificació del tractament *f*

es intensificación del tratamiento

fr intensification du traitement

en treatment intensification

Addició d'un o més fàrmacs antiretrovirals a un tractament combinat quan hi ha algun indicati d'inefectivitat d'aquest tractament.

interacció farmacològica *f*

es interacción farmacológica

fr interaction médicamenteuse

en drug interaction; drug-drug interaction

Acció d'un fàrmac sobre l'eficàcia terapèutica o la toxicitat d'un altre o uns altres fàrmacs.

Nota: L'ús de tractaments combinats comporta un augment del risc d'interaccions farmacològiques.

interferó *m*
sigla **IFN** *m*

es interferón; IFN
fr interféron; IFN
en interferon; IFN

Citocina que té un efecte inhibidor sobre la replicació vírica i és sintetitzada per algunes cèl·lules en resposta a infeccions víriques o a agents patògens intracel·lulars.

interleucina *f*
sigla **IL** *f*

es interleucina; interleuquina; IL
fr interleukine; IL
en interleukin; IL

Citocina que transmet senyals entre les cèl·lules del sistema immunitari.

Nota: Les interleucines regulen la multiplicació i diferenciació de diversos tipus de cèl·lules immunitàries.

interleucina-2 *f*
sigla **IL-2** *f*

es interleucina-2; IL-2
fr interleukine-2; IL-2
en interleukin-2; IL-2

Interleucina secretada pels limfòcits T activats, dels quals estimula la proliferació, que s'utilitza com a immunomodulador en el tractament de la infecció pel VIH.

interrupció estructurada del tractament *f*
sigla **IET** *f*

es interrupción estructurada del tratamiento; IET
fr interruption structurée du traitement;

IST
en structured treatment interruption; STI

Suspensió del tractament antiretroviral, sota condicions totalment controlades i per un període de temps delimitat.

IP *m*
veg. **inhibidor de la proteasa** *m*

isosporosi *f*

es isosporosis
fr isosporose
en isosporosis

Malaltia infecciosa causada pel protozou *Isoospora belli*, caracteritzada clínicament per diarrees aquoses, dolor abdominal, aprimament i, a vegades, febrícula, que poden esdevenir crònics quan afecten persones amb resposta immunitària deficient.

Nota: La isosporosi intestinal crònica (és a dir, de persistència superior a un mes) es considera una malaltia definidora de sida.

ITI *m*
veg. **inhibidor de la transcriptasa inversa** *m*

ITIAN *m*
veg. **inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòsid** *m*

ITIAN T *m*
veg. **inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòtid** *m*

ITINAN *m*
veg. **inhibidor de la transcriptasa inversa no anàleg de nucleòsid** *m*

ITS *f*
veg. **infecció de transmissió sexual** *f*

lentivirus *m pl*

es lentivirus
fr lentivirus
en lentivirus

Grup de virus de la família *Retroviridae* que inclou agents causants d'infeccions persistents i greus en vertebrats caracteritzades per un període d'incubació llarg.

Nota: El VIH és un lentivirus.

lentivirus *m*

es lentivirus
fr lentivirus
en lentivirus

Virus del grup dels lentivirus.

letalitat *f*

es letalidad
fr létalité
en lethality

Nombre de persones d'un grup o d'una població que moren com a conseqüència d'una malaltia determinada amb relació al nombre total de persones que la pateixen en un període de temps concret.

leucèmia *f*

es leucemia
fr leucémie
en leukemia

Malaltia cancerosa progressiva dels òrgans hematopoètics, caracteritzada per la proliferació anormal de leucòcits i la presència de formes leucocitàries immadures a la sang circulant i als òrgans limfoides.

leucòcit *m*

sin. compl. **glòbul blanc** *m*

es glóbulo blanco; leucocito
fr globule blanc; leucocyte
en leucocyte; leukocyte; white blood cell

Cèl·lula sanguínia que intervé en diferents processos de la resposta immunitària, com ara la fagocitosi o la síntesi d'anticossos.

Nota: Els granulòcits, els limfòcits i els monòcits constitueixen les principals classes de leucòcits.

leucocitosi *f*

es leucocitosis
fr leucocytose
en leukocytosis

Augment del nombre de leucòcits a la sang, associat habitualment amb infeccions o amb leucèmies.

leucoencefalopatia multifocal progressiva *f* sigla **LMP** *f*

es leucoencefalopatía multifocal progresiva; LMP
fr leucoencéphalite multifocale progressive; leucoencéphalopathie multifocale progressive; LMP
en progressive multifocal leukoencephalopathy; PML

Malaltia del sistema nerviós central causada pel virus *JC polyomavirus*, que provoca dèficits neurològics focals acompanyats sovint de problemes visuals i de convulsions, i que afecta persones amb resposta immunitària deficient.

Nota: La leucoencefalopatia multifocal progressiva es considera una malaltia definidora de sida.

leucopènia *f*

es leucopenia
fr leucopénie

en leukopenia

Disminució del nombre de leucòcits a la sang.

Nota: La leucopènia es manifesta sovint com una reacció adversa associada amb alguns fàrmacs antiretrovirals.

leucoplàsia vellosa oral *f*

es leucoplaquia vellosa oral
fr leucoplasie orale; leucoplasie orale
chevelue
en hairy leukoplakia; oral hairy leukoplakia;
oral leukoplakia

Afecció de les cèl·lules epitelials de la mucosa bucal causada pel virus *Human herpesvirus 4*, caracteritzada per l'aparició de clapes blanques als costats de la llengua, que afecta especialment persones infectades pel VIH.

limfa *f*

es linfa
fr lymph
en lymph

Líquid aquós, pàl·lid i proteic, derivat del líquid del teixit intersticial, que conté limfòcits i que circula pels vasos limfàtics, des d'on retorna a la circulació sanguínia passant pels ganglis limfàtics.

limfadenopatia *f*

sin. **limfoadenopatia** *f*
sin. compl. **adenopatia** *f*

es adenopatía; linfadenopatía
fr adénopathie; lymphadénopathie
en adenopathy; lymphadenopathy

Afecció dels ganglis limfàtics, que es manifesta sovint en un augment patològic de la mida ganglionar i que pot estar relacionada amb diverses malalties del sistema limfoide.

Nota: En persones infectades pel VIH les limfadenopaties constitueixen una manifestació precoç de la infecció o apareixen en el curs d'una malaltia oportunista.

limfoadenopatia *f* sin. **limfadenopatia** *f*

limfocina *f*

es linfocina; linfoquina
fr lymphokine
en lymphokine

Citocina produïda per limfòcits que transmet senyals a altres cèl·lules del sistema immunitari.

Nota: Les limfocines són mediadors proteics que determinen el tipus de resposta immunitària.

limfòcit *m*

es linfocito
fr lymphocyte
en lymphocyte

Leucòcit mononucleat de dimensions petites, amb el citoplasma sense granulacions, present normalment a la sang circulant i als teixits limfoïdes, que és responsable dels mecanismes de resposta immunitària.

Nota: Existeixen tres tipus de limfòcits: els limfòcits B, els limfòcits T i les cèl·lules NK.

limfòcit activat *m*

es linfocito activado
fr lymphocyte activé
en activated lymphocyte

Limfòcit en estat de proliferació o de diferenciació, després d'haver estat exposat a un antigen o a un mitogen.

limfòcit B *m*

sin. compl. **cèl·lula B** *f*

es célula B; linfocito B
fr cellule B; lymphocyte B
en B cell; B lymphocyte

Limfòcit format a la medul·la òssia, precursor de la cèl·lula plasmàtica sintetitzadora d'anticossos, que és responsable de la resposta immunitària humoral.

limfòcit de memòria *m*

es célula de memoria
fr cellule à mémoire; lymphocyte à memoire
en memory cell

Limfòcit B o limfòcit T produït per una resposta anterior contra un antigen i que té capacitat de produir una resposta immunitària secundària quan es troba de nou amb aquest antigen.

limfòcit en repòs *m*

es linfocito en reposo
fr lymphocyte au repos
en resting lymphocyte

Limfòcit madur, circulant o en trànsit per un teixit, que no ha tingut cap contacte recent amb un antigen i es manté en un estat metabòlic de repòs.

limfòcit T *m*

sin. compl. **cèl·lula T** *f*

es célula T; linfocito T
fr cellule T; lymphocyte T
en T cell; T lymphocyte

Limfòcit diferenciat al tim, que no té capacitat per a produir anticossos i és responsable de la resposta immunitària cel·lular.

limfòcit T CD4 *m*

es linfocito T CD4
fr lymphocyte T CD4
en CD4 T-cell

Limfòcit T col·laborador que presenta en la membrana cel·lular la molècula CD4.

limfòcit T CD8 *m*

es linfocito T CD8
fr lymphocyte T CD8
en CD8 T-cell

Limfòcit T citotòxic que presenta en la membrana cel·lular la molècula CD8.

limfòcit T citotòxic *m*

sin. compl. **cèl·lula T citotòxica** *f*

es célula T citotòxica; linfocito T citotòxic
fr cellule T cytotoxique; lymphocyte T cytotoxique
en cytotoxic T lymphocyte; cytotoxic T-cell; killer T-cell

Limfòcit T capaç de lisar de forma directa cèl·lules tumorals o cèl·lules diana infectades per microorganismes intracel·lulars, que té un paper fonamental en el control de la replicació vírica.

limfòcit T col·laborador *m*

es linfocito T colaborador
fr lymphocyte T auxiliaire
en helper T lymphocyte; helper T-cell

Limfòcit T necessari per a la producció de nivells normals d'anticossos en els limfòcits B i per al desenvolupament normal de la immunitat cel·lular.

limfòcit T naïf *m*

sin. **limfòcit T verge** *m*

es linfocito T naive; linfocito T virgen
fr lymphocyte T naïf; lymphocyte T vierge

en naive T lymphocyte; virgin T lymphocyte

Limfòcit T madur que no ha tingut mai contacte amb el seu antigen específic.

limfòcit T verge *m*
sin. **limfòcit T naïf** *m*

limfocitari -ària *adj*
sin. **limfocític -a** *adj*

es linfocitario; linfocítico
fr lymphocytaire
en lymphocytic

Relatiu o pertanyent als limfòcits.

limfocític -a *adj*
sin. **limfocitari -ària** *adj*

limfoma *m*

es linfoma
fr lymphome
en lymphoma

Tumor, sovint maligne, sòlid i circumscriu, del sistema limfoide, localitzat preferentment als ganglis limfàtics, però també en regions extraganglionars.

limfoma cerebral primari *m*

es linfoma cerebral primario
fr lymphome cérébral primaire
en primary central nervous system lymphoma; primary lymphoma of the brain

Limfoma no hodgkinià localitzat als teixits del sistema nerviós central, caracteritzat perquè presenta masses úniques, o de vegades múltiples, de grans dimensions i origina símptomes encefalopàtics no focals i dèficits neurològics focals.

Nota: El limfoma cerebral primari es considera una malaltia definidora de sida.

limfoma de Burkitt *m*

es linfoma de Burkitt
fr lymphome de Burkitt
en Burkitt lymphoma

Limfoma no hodgkinià de localització preferentment mandibular i abdominal, indiferenciat, que afecta principalment infants del continent africà i persones infectades pel VIH.

Nota: El limfoma de Burkitt es considera una malaltia definidora de sida. Es creu que està relacionat amb el virus d'Epstein-Barr.

limfoma hodgkinià *m*
veg. **malaltia de Hodgkin** *f*

limfoma immunoblàstic *m*

es linfoma inmunoblástico
fr lymphome immunoblastique
en immunoblastic lymphoma

Limfoma no hodgkinià de localització extraganglionar caracteritzat per la proliferació de limfòcits estimulats antigènica.

Nota: El limfoma immunoblàstic es considera una malaltia definidora de sida.

limfoma no hodgkinià *m*

es linfoma no hodgkiniano
fr lymphome non hodgkinien
en non-Hodgkin's lymphoma

Limfoma de localització diversa caracteritzat per l'aparició de masses tumorals en òrgans i teixits, que afecta persones amb resposta immunitària deficient.

límit de detecció *m*

es límite de detección
fr limite de détection
en detection limit

Concentració a partir de la qual un virus és detectable a la sang amb els mètodes de mesura de la càrrega viral.

línies directrius *f pl*

es líneas directrices
fr lignes directrices
en comprehensive guidelines

Conjunt de pautes de referència per a l'actuació clínica en l'atenció a pacients que pateixen una determinada malaltia amb criteris consensuats i actualitzats periòdicament a escala mundial.

lipodistròfia *f*

es lipodistrofia
fr lipodystrophie
en lipodystrophy

Trastorn del metabolisme dels greixos en què es produeix una atròfia del greix subcutani que sovint es manifesta en una redistribució irregular dels greixos pel cos.

Nota: En les persones afectades per lipodistròfia els greixos es redistribueixen seguint un patró característic: minven en parts com ara la cara o les cames i, en canvi, s'acumulen en altres zones com ara el ventre o la zona dorsocervical. La lipodistròfia es manifesta sovint com una reacció adversa associada amb alguns fàrmacs antiretrovirals.

LMP *f*

veg. **leucoencefalopatia multifocal progressiva** *f*

LTR *f*

veg. **repetició terminal llarga** *f*

macròfag *m*

es macrófago
fr macrophage
en macrophage

Cèl·lula derivada d'un monòcit, de grans dimensions i localitzada als teixits, que es caracteritza per una gran activitat fagocítica i per la capacitat migratòria pel teixit connectiu.

maduració *f*

sin. compl. **acoblament** *m*

es ensamblaje; maduración
fr assemblage; maturation
en assembly; maturation

Fase del cicle biològic d'un retrovirus, posterior a la replicació, en què les cadenes d'RNA víric i les proteïnes estructurals del virus es combinen i formen les nucleocàpsides víriques dins el citoplasma de la cèl·lula hoste.

malalt -a de sida *m i f*

es enfermo de sida
fr sidéen
en AIDS patient

Persona afectada per la síndrome d'immunodeficiència adquirida.

malaltia de declaració obligatòria *f* sigla **MDO** *f*

es enfermedad de declaración obligatoria; EDO
fr maladie à déclaration obligatoire; MADO
en notifiable disease; ND

Malaltia el diagnòstic de la qual cal declarar prescriptivament a les autoritats sanitàries.

Nota: La sida és una malaltia de declaració obligatòria.

malaltia de Hodgkin f

sin. compl. **limfoma hodgkinià m**

es enfermedad de Hodgkin

fr maladie de Hodgkin

en Hodgkin disease

Limfoma de localització ganglionar, amb alguna manifestació extraganglionar, caracteritzat per proliferació granulomatosa.

Nota: La malaltia de Hodgkin afecta especialment persones infectades pel VIH.

malaltia de transmissió sexual f

sigla **MTS f**

es enfermedad de transmisión sexual; ETS

fr maladie sexuellement transmissible;

MST

en sexually transmitted disease; STD

Malaltia que es contreu per contacte sexual.

Nota: En el context de la infecció pel VIH la denominació *malaltia de transmissió sexual* és substituïda generalment per la denominació *infecció de transmissió sexual*.

malaltia definidora de sida f

sin. compl. **malaltia indicativa de sida f**

es criterio diagnóstico de sida;

enfermedad definitoria de sida

fr critère diagnostique du sida; maladie définissant le sida

en AIDS-defining illness

Malaltia que, en manifestar-se, es considera un signe suficient per a diagnosticar la sida en una persona que hagi obtingut un resultat positiu en una prova diagnòstica per a detectar el VIH.

Nota: En una persona amb un resultat negatiu o no conegut en una prova diagnòstica per a detectar el VIH, la manifestació d'una malaltia definidora de sida obre la sospita de sida.

malaltia indicativa de sida f

veg. **malaltia definidora de sida f**

malaltia oportunista f

es enfermedad oportunista

fr maladie opportuniste

en opportunistic disease

Malaltia produïda per microorganismes habituals en l'organisme o l'ambient, que generalment són poc patògens, i que afecta persones amb resposta immunitària deficient.

marcador m

es marcador

fr marqueur

en marker

Dada bàsica indicativa de l'estat o l'evolució d'una malaltia.

marge d'oblit m

es margen de olvido

fr délai d'oubli

en forgiveness

Franja de temps posterior a l'horari prescrit per a la presa d'un fàrmac antiretroviral en què un pacient pot prendre'l sense que es perdin els efectes terapèutics del tractament.

matriu f

es matriz

fr matrice

en matrix

Substància heterogènia que ocupa la regió compresa entre la superfície interior de la bicapa lipídica de l'embolcall víric i la nucleocàpsida.

MDO *f*

veg. **malaltia de declaració obligatòria** *f*

medicament *m*

es medicamento
fr médicament
en drug

Substància, simple o composta, que s'utilitza amb finalitats terapèutiques contra una malaltia, per tal de guarir-la o alleugerir-la.

medicament genèric *m*

sin. **especialitat farmacèutica genèrica** *f*

medul·la òssia *f*

sin. compl. **moll de l'os** *m*

es médula ósea; tuétano
fr moelle osseuse
en bone marrow

Òrgan limfoide primari en forma de teixit tou, localitzat a l'interior de les cavitats òssies, que conté cèl·lules hematopoètiques en diferents etapes de maduració, que esdevindran eritròcits, leucòcits i plaquetes funcionals.

melsa *f*

es bazo
fr rate
en spleen

Òrgan limfoide secundari encapsulat que es localitza al peritoneu, per sota del diafragma i darrere l'estómac, format per una polpa blanca composta de teixit limfoide difús i nodular que conté fol·licles limfoides i una polpa vermella composta de sinusoides venosos, suportades l'una i l'altra per una trama fibrosa.

memòria immunitària *f*

es memoria inmunitaria
fr mémoire immunologique
en immunological memory

Capacitat adquirida per un individu com a conseqüència del contacte amb un antigen concret per a respondre amb més rapidesa i eficàcia a un contacte posterior amb aquest mateix antigen.

mètode de barrera *m*

es método de barrera
fr méthode de barrière
en barrier method

Mesura de protecció per tal d'evitar la transmissió d'un agent infeccios en el curs d'una relació sexual o en l'atenció sanitària a pacients infectats.

mètode de l'antigen p24 *m*

es método del antígeno p24
fr test de l'antigène p24
en p24 antigen test

Mètode de detecció del VIH mitjançant la mesura de la concentració de la proteïna p24 en el plasma o en el sèrum després de la primoinfecció pel VIH, durant el període de seroconversió.

Nota: L'avantatge del mètode de l'antigen p24 és que permet la detecció precoç de la infecció, abans que es produeixin anticossos contra el VIH, tot i que té una sensibilitat diagnòstica baixa.

mètode del DNA ramificat *m*

es técnica del DNA ramificado
fr ADN ramifié
en branched DNA method

Mètode de mesura de la càrrega viral a partir de l'amplificació del senyal lumínic obtingut dels emissors que es fixen a cadascuna de les branques d'un DNA

ramificat.

Nota: La sigla *bDNA* prové de l'anglès *branched-DNA* ('DNA ramificat').

micobacteri *m*

es micobacteria
fr mycobactérie
en mycobacterium

Gènere de bacteris patògens per als vertebrats, amb forma de bacil, grampositius, immòbils, aerobis estrictes i resistent a l'àcid i a l'alcohol, amb una paret cel·lular que els confereix una gran virulència, toxicitat i antigenicitat.

Nota: 1. El nom científic del gènere és *Mycobacterium*. 2. En el context de la infecció pel VIH hi ha algunes espècies de micobacteris amb rellevància clínica particular: *Mycobacterium tuberculosis*, causant de la tuberculosi pulmonar o extrapulmonar; *Mycobacterium kansasii*, causant de micobacteriosis oportunistes, i *Mycobacterium intracellulare*, que formen el complex MAC, causant de micobacteriosis oportunistes, especialment als EUA.

micobacteriosi *f*

es micobacteriosis
fr mycobactériose
en mycobacteriosis

Malaltia causada per qualsevol espècie de micobacteri.

Nota: La micobacteriosi extrapulmonar causada per qualsevol micobacteri diferent de *Mycobacterium tuberculosis* es considera una malaltia definidora de sida.

microorganisme oportunista *m*

es microorganismo oportunista
fr microorganisme opportuniste
en opportunistic pathogen

Microorganisme que només causa malaltia en persones amb resposta immunitària

deficient.

mielosupressió *f*

es mielosupresión
fr myélosuppression
en myelosuppression

Inhibició de la capacitat productiva de la medul·la òssia, amb la consegüent disminució de l'hematopoesi.

miopatia *f*

es miopatia
fr myopathie
en myopathy

Malaltia que afecta els músculs esquelètics i cursa amb fatiga, dolor muscular i debilitat.

Nota: La miopatia es manifesta sovint com una reacció adversa associada amb alguns fàrmacs antiretrovirals.

MIP-1 *f*

es MIP-1
fr MIP-1
en MIP-1

Quimiocina que s'uneix al receptor CCR5 i que en persones infectades pel VIH pot interferir en la fusió del virus amb limfòcits T CD4 no infectats.

mitogen *m*

es mitógeno
fr mitogène
en mitogen

Substància que causa o estimula la divisió i la transformació cel·lulars, especialment dels limfòcits.

moll de l'os *m*

veg. **medul·la òssia** *f*

monitoratge *m*

es monitorización
fr monitoring
en monitoring

Vigilància i supervisió de l'evolució d'un fenomen o d'un procés per mitjà de determinats aparells o tècniques a fi de seguir el curs o l'estat d'un malalt.

Nota: En el cas de la infecció pel VIH i la sida, el monitoratge és imprescindible per fer el seguiment clínic i el pronòstic del pacient.

monòcit *m*

es monocito
fr monocyte
en monocyte

Leucòcit de forma ameboide i nucli ovoide o arronyonat, que es troba a la sang circulant i es transforma en un macròfag en arribar a un teixit.

monoteràpia *f*

es monoterapia
fr monothérapie
en monotherapy

Tractament basat en l'administració d'un sol fàrmac.

Nota: En el cas de pacients infectats pel VIH el fàrmac administrat en la monoteràpia és antiretroviral.

morbidity *f*

es morbilidad
fr morbidité
en morbidity

Nombre de persones d'un grup o d'una població afectades per una determinada

malaltia en un període de temps concret.

morbimortalitat *f*

es morbimortalidad
fr morbimortalité
en morbidity and mortality

Nombre de persones d'un grup o d'una població afectades per una determinada malaltia sumat al nombre de persones que moren com a conseqüència d'aquesta malaltia en un període de temps concret.

mort cel·lular programada *f*

veg. **apoptosi** *f*

mortalitat *f*

es mortalidad
fr mortalité
en mortality

Nombre de persones que moren en un període de temps concret com a conseqüència d'una malaltia amb relació al nombre total de morts per qualsevol causa.

MTS *f*

veg. **malaltia de transmissió sexual** *f*

mutació *f*

es mutación
fr mutation
en mutation

Alteració de la seqüència de bases d'un àcid nucleic, que pot ser hereditària quan afecta el genoma d'un organisme.

Nota: En el cas del VIH, una mutació pot modificar aspectes importants del comportament del virus, com la capacitat replicativa, la virulència o la resposta al tractament antiretroviral.

mutació primària *f*

es mutación primaria
fr mutation primaire
en primary mutation

Mutació del VIH que apareix generalment en les etapes inicials del desenvolupament de resistències i afecta el tipus d'unió del virus amb el fàrmac antiretroviral, per la qual cosa cal augmentar la dosi del fàrmac per a mantenir l'efectivitat del tractament.

mutació secundària *f*

es mutación secundaria
fr mutation secondaire
en secondary mutation

Mutació del VIH que millora la capacitat replicativa i la resistència del virus, després que aquest ja hagi desenvolupat alguna mutació primària.

NASBA *m*

es NASBA
fr NASBA
en NASBA

Mètode de mesura de la càrrega viral basat en l'amplificació isotèrmica de l'RNA d'un virus.

Nota: La sigla *NASBA* prové de l'anglès *nucleic acid sequence-based amplification* ([mètode d'] 'amplificació basada en la seqüència d'àcid nucleic').

neuropatia perifèrica *f*

es neuropatía periférica
fr neuropathie périphérique
en peripheral neuropathy

Alteració degenerativa dels nervis perifèrics.

Nota: La neuropatia perifèrica es manifesta

sovint com una reacció adversa associada amb alguns fàrmacs antiretrovirals.

neutròfil *m*

es neutrófilo
fr neutrophile
en neutrophil

Leucòcit mononucleat amb grànuls citoplasmàtics que es tenyeixen amb colorants neutres i que té per funció la fagocitosi de material estrany.

neutropènia *f*

es neutropenia
fr neutropénie
en neutropenia

Deficiència de neutròfils a la sang.

Nota: La neutropènia es manifesta sovint com una reacció adversa associada amb alguns fàrmacs antiretrovirals.

no complidor -a *adj*

es no cumplidor
fr infidèle
en non-adherent; non-compliant

Dit del pacient que no segueix de manera adequada el tractament que li ha prescrit el metge, especialment pel que fa a la medicació.

no progressor -a de llarg termini *m i f*

es no progresor a largo plazo
fr non-progresseur à long terme
en long-term non-progressor

Persona infectada pel VIH que, sense haver seguit cap tractament antiretroviral, manté estables aproximadament durant una dècada o més el recompte de limfòcits T CD4 i la càrrega viral.

notificació voluntària *f*

es notificación voluntaria
fr notification volontaire
en voluntary notification

Acte mitjançant el qual el professional comunica, amb el consentiment o a petició del pacient, un cas de nova infecció per un determinat agent patògen, com ara el VIH.

nucleocàpsida *f*

es nucleocápsida; nucleocápside
fr nucléocapside
en nucleocapsid

Unitat d'estructura vírica consistent en una càpsida i l'àcid nucleic que conté.

òrgan limfoide *m*

es órgano linfoide
fr organe lymphoïde
en lymphoid organ

Cadascuna de les estructures tissulars en què s'originen, es diferencien i maduren les cèl·lules del sistema immunitari.

òrgan limfoide primari *m*

es órgano linfoide primario
fr organe lymphoïde primaire
en primary lymphoid organ

Òrgan limfoide en què les cèl·lules precursoras corresponents, en absència d'estimulació per un antígen, maduren fins a generar limfòcits B o limfòcits T.

òrgan limfoide secundari *m*

es órgano linfoide secundario
fr organe lymphoïde secondaire
en secondary lymphoid organ

Òrgan limfoide en què els limfòcits B i els

limfòcits T madurs entren en contacte amb un antígen i s'inicia una resposta immunitària.

pacient naïf *m i f*

es paciente naive; paciente virgen
fr patient naïf
en naive patient

Pacient que no ha estat sotmès a cap tractament, especialment a cap tractament antiretroviral en la infecció pel VIH.

pacient pretractat -ada *m i f*

es paciente pretratado
fr patient prétraité
en pretreated patient

Pacient que, després d'haver estat sotmès a un tractament antiretroviral determinat, en comença un altre de diferent, especialment en la infecció pel VIH.

pancreatitis *f*

es pancreatitis
fr pancréatite
en pancreatitis

Afecció inflamatòria del pàncrees.

Nota: La pancreatitis es manifesta sovint com una reacció adversa associada amb alguns fàrmacs antiretrovirals.

pandèmia *f*

es pandemia
fr pandémie
en pandemic; pandemic

Epidèmia que afecta una àrea geogràfica extensa o un nombre significatiu d'individus.

Nota: L'OMS considera que la sida és actualment una pandèmia a escala mundial.

patogen -ògena *adj*

es patògeno
fr pathogène
en pathogenic

Dit del microorganisme susceptible de causar una malaltia o alteracions més o menys greus a un organisme.

patogenicitat *f*

es patogenicidad
fr pathogénicité
en pathogenicity

Capacitat d'un microorganisme per a causar una malaltia.

pauta de tractament *f*

es pauta de tratamiento
fr régime de traitement
en treatment regimen

Criteri aconsellat en el tractament antiretroviral pel que fa a la combinació de fàrmacs i la seva administració.

PCR *f*

veg. **reacció en cadena per la polimerasa** *f*

penetració *f*

es entrada; penetración
fr pénétration
en entry

Fase del cicle biològic d'un retrovirus, posterior a la fusió, en què la nucleocàpsida vírica entra en el citoplasma de la cèl·lula hoste i la càpsida comença a degenerar fins que desapareix.

percentatge de limfòcits T CD4 *m*

es porcentaje de linfocitos CD4
fr pourcentage des cellules CD4
en CD4 T-cell percentage

Relació percentual entre el recompte de limfòcits T CD4 i el nombre total de limfòcits.

Nota: El percentatge de limfòcits T CD4 es considera un marcador de l'estadi clínic i el grau d'afectament immunitari de les persones infectades pel VIH.

període de seroconversió *m*

sin. **període finestra** *m*

es período de seroconversión; período ventana
fr délai de séroconversion; fenêtre sérologique
en window period

Temps que transcorre entre el moment de la infecció vírica i el moment en què el virus pot detectar-se a la sang per mitjà de les proves serològiques.

Nota: En el cas de la infecció pel VIH, el període de seroconversió comprèn de dos a tres mesos.

període finestra *m*

sin. **període de seroconversió** *m*

persona font *f*

es paciente fuente
fr personne source
en source person

Persona que transmet a una altra una determinada infecció.

placebo *m*

es placebo
fr placebo
en placebo

Substància farmacològicament inerta
capaç de produir un efecte positiu en certs
malalts si creuen que té eficàcia.

plaqueta *f*

sin. compl. **trombòcit** *m*

es plaqueta; trombocito
fr plaquette; thrombocyte
en platelet; thrombocyte

Cèl·lula sanguínia anucleada que intervé en
totes les fases de l'hemostàsia i de la
coagulació de la sang.

plasma *m*

es plasma
fr plasma
en plasma

Part líquida de la sang sense coagular, que
inclou el fibrinogen, obtinguda després de
separar-ne els elements cel·lulars.

plasmòcit *m*

veg. **cèl·lula plasmàtica** *f*

pneumònia *f*

es neumonía
fr pneumonie
en pneumonia

Inflamació pulmonar aguda produïda per un
agent infecció, caracteritzada per
l'ocupació dels alvèols per un exsudat
inflamatori que es consolida i dóna al
pulmó una consistència semblant a la del
fetge.

Nota: La pneumònia es considera una malaltia
definidora de sida quan és recurrent i d'origen
bacterià, o bé quan és causada pel fong
Pneumocystis jiroveci (anteriorment designat
amb el nom científic *Pneumocystis carinii*).

població sentinella *f*

es población centinela
fr population sentinelle
en sentinel group

Conjunt d'habitants d'una àrea geogràfica
concreta el monitoratge dels quals permet
obtenir informació per a interpretar
adequadament la situació epidemiològica
d'una determinada malaltia en aquella àrea
i actuar en conseqüència.

polimorfisme *m*

es polimorfismo
fr polymorphisme
en polymorphism

Variació, única o múltiple, que presenta el
VIH com a conseqüència de mutacions
secundàries experimentades en la seva
estructura genètica i que li pot conferir
resistència als fàrmacs antiretrovirals.

portador -a *m i f*

es portador
fr porteur
en carrier

Persona infectada de forma simptomàtica
o asimptomàtica per un microorganisme i
que n'és un agent potencial de
transmissió.

PPE *f*

veg. **profilaxi postexposició al VIH** *f*

pràctica de risc *f*

es práctica de riesgo
fr pratique à risque
en risk behavior

Conducta a partir de la qual es pot adquirir
una infecció per transmissió horitzontal.

Nota: En el cas de la infecció pel VIH, són
pràctiques de risc l'ús de drogues per via

intravenosa o les relacions sexuals desprotegides, en què es pot produir contacte amb sang o amb fluids corporals d'una persona infectada. Pel que fa al personal sanitari, no prendre mesures de protecció adequades en manipular mostres biològiques és una pràctica de risc.

preservatiu *m*

es preservativo
fr préservatif
en condom

Funda de làtex que recobreix durant el coït els òrgans sexuals masculins o els femenins amb la finalitat d'evitar el contagi d'infeccions de transmissió sexual i els embarassos no desitjats.

prevalença *f*

es prevalencia
fr prévalence
en prevalence

Nombre de persones afectades en un període de temps concret per una determinada malaltia, o exposades a un determinat factor de risc, amb relació al nombre total d'habitants d'una població.

Nota: En el seguiment epidemiològic de la infecció pel VIH, la prevalença es pot referir al nombre de proves de detecció d'anticossos contra el virus positives amb relació al total de proves realitzades.

prevenció *f*

es prevención
fr prévention
en prevention

Actuació que intenta evitar l'aparició d'alteracions o de complicacions en la salut.

prevenció primària *f*

es prevención primaria
fr prévention primaire
en primary prevention

Prevenció que té per objectiu evitar o reduir la incidència d'una malaltia mitjançant la reducció dels factors de risc d'aquesta malaltia.

prevenció secundària *f*

es prevención secundaria
fr prévention secondaire
en secondary prevention

Prevenció que té per objectiu impedir la progressió d'una malaltia en pacients asimptomàtics.

prevenció terciària *f*

es prevención terciaria
fr prévention tertiaire
en tertiary prevention

Prevenció que té per objectiu reduir el nombre o la importància de les complicacions i seqüeles d'una malaltia.

primoinfecció pel VIH *f*

sin. compl. **fase aguda de la infecció pel VIH** *f*; **infecció primària pel VIH** *f*

es infección aguda por VIH; primoinfección por VIH
fr infection aiguë par le VIH; primo-infection VIH
en acute HIV infection; primary HIV infection

Fase inicial de la infecció pel VIH, amb un quadre clínic d'intensitat variable i caracteritzat normalment per febre, cefalea, adenopaties i miàlgies.

principi actiu *m*

es principio activo
fr principe actif

en active principle

Constituent d'un medicament responsable de les seves propietats farmacodinàmiques i terapèutiques.

profilàctic -a *adj*

es profiláctico
fr prophylactique
en prophylactic

Relatiu o pertanyent a la profilaxi.

profilaxi *f*

es profilaxis
fr prophylaxie
en prophylaxis

Conjunt de mesures de prevenció que preserven una persona o una societat de les malalties.

profilaxi postexposició al VIH *f*
sigla **PPE** *f*

es profilaxis postexposición al VIH; PPE
fr prophylaxie post-exposition au VIH; PPE
en HIV post-exposure prophylaxis; PEP

Profilaxi consistent en una combinació de tres o més fàrmacs que s'administra a una persona durant els 28 dies posteriors a una exposició al VIH per tal d'evitar la infecció.

Nota: Perquè la profilaxi postexposició sigui efectiva és recomanable iniciar-la abans que passin 24 hores des de l'exposició al VIH.

progressió a sida *f*

es progresión a sida
fr progression vers le sida
en progression to AIDS

Pas de la fase crònica de la infecció pel VIH a la fase de sida declarada.

pronòstic *m*

es pronóstico
fr pronostic
en prognosis

Previsió de la durada, l'evolució i el desenllaç d'una malaltia.

proteasa *f*

es proteasa
fr protéase
en protease

Enzim que catalitza la hidròlisi dels enllaços peptídics de les proteïnes i els polipèptids.

Nota: 1. En àmbits tècnics és recomanable l'ús dels termes més específics *endopeptidasa*, *aminopeptidasa* o *carboxipeptidasa*, segons convingui, en lloc del terme genèric *proteasa*. 2. La proteasa del VIH actua en la fase de maduració del cicle biològic d'aquest virus.

protocol *m*

es protocolo
fr protocole
en protocol

Document en què es fa constar de manera detallada i precisa el conjunt d'accions que s'apliquen, de manera normalitzada, per al diagnòstic i tractament d'una malaltia o per a la realització d'un assaig clínic.

protocol *m*

es protocolo
fr protocole
en protocol

Conjunt d'accions que s'apliquen, de manera normalitzada, per al diagnòstic i tractament d'una malaltia o per a la realització d'un assaig clínic.

prova de detecció d'anticossos contra el VIH *f*

es prueba de detección de anticuerpos contra el VIH
fr test de détection des anticorps anti-VIH
en HIV antibody test

Prova per a revelar la possible presència d'anticossos contra el VIH en el sèrum d'un individu.

Nota: Les proves de detecció d'anticossos contra el VIH més usuals són l'ELISA, com a primer resultat de referència, i la transferència de proteïnes, com a confirmació del diagnòstic.

prova de detecció del VIH *f*

es prueba de detección del VIH
fr test VIH
en HIV test

Prova per a revelar la possible presència de constituents del VIH en els líquids biològics o els teixits d'un individu.

Nota: En les proves de detecció del VIH es cerquen, per exemple, la p24, l'RNA o el DNA vírics.

prova de resistència *f*

es test de resistencia
fr test de résistance
en resistance assay

Mètode d'estudi o de mesura de la resistència del VIH als fàrmacs antiretrovirals.

prova de resistència fenotípica *f*

es prueba de resistencia fenotípica
fr test de résistance phénotypique
en phenotypic resistance assay

Prove de resistència consistent en la

mesura de la replicació del VIH enfornt de concentracions creixents d'un fàrmac antiretroviral determinat.

Nota: Les proves de resistència fenotípiques es duen a terme afegint una concentració estàndard de virus obtinguts a partir de cèl·lules d'un pacient a cultius de cèl·lules procedents d'un donant seronegatiu respecte al VIH, i en presència de concentracions creixents d'un fàrmac antiretroviral. Amb aquesta prova es determina la concentració de fàrmac que inhibeix in vitro la replicació de la soca vírica que ha infectat el pacient.

prova de resistència genotípica *f*

es test de resistencia genotípica
fr test de résistance génotypique
en genotypic resistance assay

Prova de resistència consistent en la detecció de mutacions possiblement responsables de la generació de resistències en el genoma del VIH.

Nota: Les proves de resistència genotípiques fan servir diverses tècniques de biologia molecular, que en la majoria dels casos inclouen la transcripció inversa i l'amplificació d'una regió gènica o d'un gen complet mitjançant la PCR.

prova diagnòstica *f*

es prueba diagnóstica
fr épreuve diagnostique
en diagnostic test

Tècnica de laboratori que permet revelar l'existència d'infecció, bé per la detecció d'anticossos específics, bé per la confirmació de la presència de l'agent infecciós.

prova serològica *f*

sin. test serològic *m*

es prueba serológica
fr épreuve sérologique; test sérologique
en serum test

Mètode de detecció o de mesura de la presència d'anticossos específics a la sang.

Nota: En el cas de la infecció pel VIH, la prova serològica més usual és l'ELISA.

provirus *m*

sin. compl. **DNA víric** *m*

es ADN viral; provirus

fr ADN viral; provirus

en provirus; viral DNA

Fragment de DNA bicatenari obtingut per l'acció de la transcriptasa inversa a partir de l'RNA d'un retrovirus i integrat en el DNA del nucli de la cèl·lula hoste.

Nota: El provirus serà replicat en totes les cèl·lules filles que derivin de la cèl·lula hoste.

quimiocina *f*

es quimiocina; quimioquina

fr chimiokine

en chemokine

Citocina de pes molecular baix que estimula el moviment dels leucòcits i en regula la migració des de la sang fins als teixits inflamats.

quimioteràpia *f*

es quimioterapia

fr chimiothérapie

en chemotherapy

Tractament amb agents químics que actua sobre determinats microorganismes i cèl·lules patològiques amb un perjudici tolerable dels teixits orgànics.

quocient CD4/CD8 *m*

es cociente CD4/CD8

fr rapport CD4/CD8

en CD4/CD8 ratio

Quocient entre la concentració de limfòcits T CD4 i la de limfòcits T CD8 a la sang.

Nota: 1. El quocient CD4/CD8 es considera un marcador de l'estadi clínic de la infecció pel VIH i del grau d'afectament immunitari de les persones infectades pel VIH. 2. En persones adultes seropositives respecte al VIH, el quocient CD4/CD8 és inferior a 1, mentre que en una persona adulta seronegativa respecte a aquest virus el valor està comprès entre 1 i 2.

radioimmunoprecipitació *f*

sigla **RIPA** *f*

es radioimmunoprecipitación; RIPA

fr radio-immunoprécipitation; RIPA

en radioimmunoprecipitation;

radioimmunoprecipitation assay; RIP; RIPA

Immunoprecipitació en què l'antigen, l'anticòs o tots dos estan marcats amb un radioisòtop.

Nota: La radioimmunoprecipitació es feia servir inicialment per a confirmar el diagnòstic de la infecció pel VIH.

radioteràpia *f*

es radioterapia

fr radiothérapie

en radiotherapy

Tractament amb radiacions ionitzants que actuen sobre determinades cèl·lules patològiques amb un perjudici tolerable dels teixits orgànics.

RANTES *f*

es RANTES

fr RANTES

en RANTES

Quimiocina que s'uneix al CCR5 i que en persones infectades pel VIH pot interferir en el procés de fusió del virus amb la cèl·lula hoste, per competència directa pel coreceptor víric.

Nota: La sigla *RANTES* prové de l'anglès [*chemokine*] *regulated upon activation, normal T-cell expressed and secreted* ([quimiocina] 'regulada per activació, expressada i secretada per limfòcits T normals').

reacció adversa *f*

es efecto adverso; reacción adversa
fr effet indésirable; réaction défavorable
en adverse drug reaction; adverse effect

Efecte no desitjat atribuïble a l'administració d'un fàrmac a les dosis emprades habitualment en l'espècie humana per a prevenir, diagnosticar o tractar una malaltia.

reacció en cadena per la polimerasa *f* sigla **PCR** *f*

es reacción en cadena por la polimerasa; PCR
fr réaction en chaîne par polymérase; PCR
en polymerase chain reaction; PCR

Tècnica que permet efectuar múltiples còpies d'una seqüència curta d'RNA o de DNA, per tal de facilitar l'anàlisi o la detecció d'una seqüència específica de l'àcid nucleic d'un organisme a la sang, en un líquid biològic o en un teixit.

Nota: 1. En l'àmbit de la infecció pel VIH i la sida la reacció en cadena per la polimerasa es fa servir, per exemple, per a la determinació de la càrrega viral o per al diagnòstic de la infecció. 2. La sigla *PCR* prové de l'anglès *polymerase chain reaction*.

recaiguda *f*

es recaída
fr rechute
en relapse

Represa evolutiva en un pacient d'una malaltia que era aparentment en via de curació, sense que hi hagi hagut cap nova infecció.

receptor *m*

es receptor
fr récepteur
en receptor

Complex molecular d'estructura eminentment proteica localitzat a la membrana o al citoplasma d'una cèl·lula, que, en interaccionar amb els seus lligands moleculars específics, inicia els mecanismes cel·lulars de resposta corresponents.

Nota: El VIH s'uneix als limfòcits T col·laboradors gràcies al receptor CD4 i a la presència d'un coreceptor, normalment el CCR5 o el CXCR4.

recidiva *f*

es recidiva
fr récidence
en recidivation

Reaparició en una persona sana d'una malaltia que l'ha afectat poc temps abans.

Nota: La recidiva, a diferència de la recaiguda, inclou un interval de salut perfecta entre les dues aparicions de la malaltia.

recombinació vírica *f*

es recombinación vírica
fr recombinaison virale
en viral recombination

Mecanisme mitjançant el qual els gens situats en virus diferents passen a formar part d'una mateixa dotació genètica, com a resultat de la replicació vírica a l'interior d'una cèl·lula hoste.

recompte de limfòcits *m*

es recuento de linfocitos
fr numération des lymphocytes

en lymphocyte count

Mesura de la concentració de limfòcits a la sang.

Nota: El resultat del recompte de limfòcits es considera un marcador de l'estadi clínic de la infecció pel VIH i del grau d'afectament immunitari de les persones infectades pel VIH.

recompte de limfòcits T CD4 *m*

es recuento de linfocitos T CD4
fr numération de lymphocytes T CD4
en CD4 T-cell count

Mesura de la concentració de limfòcits T CD4 a la sang.

Nota: El resultat del recompte de limfòcits T CD4 es considera un marcador de l'estadi clínic de la infecció pel VIH i del grau d'afectament immunitari de les persones infectades pel VIH.

reconstitució immunitària *f*

es reconstitución inmunitaria
fr reconstitution immunitaire
en immune reconstitution

Recuperació, natural o provocada terapèuticament, de la capacitat de resposta immunitària de l'organisme.

reinfecció *f*

es reinfección; superinfección
fr surinfection
en secondary infection

Infecció nova, en una persona ja infectada per un bacteri o un virus determinat, per una soca diferent de la mateixa espècie de l'agent infecciós.

Nota: En el cas de la infecció pel VIH, és habitual que es produeixin reinfeccions.

rentatge de semen *m*

es lavado de esperma
fr nettoyage de sperme
en sperm washing

Tècnica que elimina els possibles agents infecciosos continguts en el semen.

Nota: Mitjançant el rentatge de semen un home seropositiu respecte al VIH pot participar en una inseminació artificial o una fecundació in vitro sense risc d'infecció de la seva parella.

repetició terminal llarga *f* sigla **LTR** *f*

es repetición terminal larga; LTR
fr longue répétition terminale; LTR
en long terminal repeat; LTR

Seqüència genètica repetitiva que, en el cas del VIH, es troba en ambdós extrems del genoma i és necessària per a la integració del provirus en el DNA de la cèl·lula hoste.

Nota: La sigla *LTR* prové de l'anglès long terminal repeat .

replicació *f*

es replicación
fr réplication
en replication

Fase del cicle biològic d'un retrovirus, posterior a la traducció, en què té lloc la síntesi de múltiples còpies de l'RNA víric dins la cèl·lula hoste.

reservori *m*

es reservorio
fr réservoir
en reservoir

Teixit o cèl·lula que actua com a dipòsit on un agent infecciós es manté en estat de latència o en condicions de resistència.

Nota: Per exemple, en el cas de la infecció pel VIH, el cervell o els limfòcits T en repòs

infectats.

resistència *f*

es resistencia
fr résistance
en resistance

Insensibilitat d'un organisme a l'acció de determinats fàrmacs.

resistència encreuada *f*

es resistencia cruzada
fr résistance croisée
en cross-resistance

Resistència a un fàrmac amb què un organisme no ha estat tractat prèviament, com a conseqüència de la resistència adquirida contra un fàrmac de característiques similars.

resposta immunitària *f*

es respuesta inmunitaria
fr réponse immunitaire
en immune response

Reacció de l'organisme contra la presència de substàncies estranyes vehiculada per les cèl·lules i les molècules del sistema immunitari.

resposta immunitària cel·lular *f*

es respuesta inmunitaria celular
fr réponse immunitaire cellulaire
en cellular immune response

Resposta immunitària vehiculada per limfòcits T.

resposta immunitària específica *f*

es respuesta inmunitaria específica
fr réponse immunitaire spécifique
en specific immune response

Resposta immunitària contra els antígens, que són reconeguts específicament com a substàncies estranyes per les cèl·lules del sistema immunitari.

resposta immunitària humoral *f*

es respuesta inmunitaria humoral
fr réponse immunitaire humorale
en humoral immune response

Resposta immunitària vehiculada per anticossos.

resposta immunitària primària *f*

es respuesta inmunitaria primaria
fr réponse immunitaire primaire
en primary immune response

Resposta immunitària a la primera exposició a un antigen concret.

resposta immunitària secundària *f*

es respuesta inmunitaria secundaria
fr réponse immunitaire secondaire
en secondary immune response

Resposta immunitària a l'exposició a un antigen contra el qual l'organisme ja havia desenvolupat una resposta immunitària primària i memòria.

retinitis per citomegalovirus *f*

es retinitis por citomegalovirus
fr rétinite par cytomégalovirus
en CMV retinitis; cytomegalovirus retinitis

Malaltia ocular causada per citomegalovirus, que causa pèrdua d'agudes visual i pot degenerar en ceguesa i que afecta sovint persones infectades pel VIH en un estat avançat de la malaltia.

Nota: La retinitis per citomegalovirus es

considera una malaltia definidora de sida.

retroviridae *Retroviridae*

es *Retroviridae*
fr *Retroviridae*
en *Retroviridae*

Família de virus amb RNA monocatenari, de simetria icosaèdrica i forma esfèrica, amb un diàmetre de 80 a 100 nm, amb embolcall, la replicació dels quals inclou una etapa de transcripció inversa.

retrovirus *m*

es retrovirus
fr rétrovirus
en retrovirus

Virus de la família *Retroviridae*.

Nota: El VIH és un retrovirus.

RIPA *f*

veg. radioimmunoprecipitació *f*

RNA *m*

veg. àcid ribonucleic *m*

RNA víric *m*

es ARN vírico
fr ARN viral
en viral RNA

RNA portador de la informació necessària perquè un virus RNA pugui dur a terme el seu cicle biològic.

RNA-polimerasa *f*

es ARN-polimerasa
fr ARN polymérase
en RNA polymerase

Enzim que catalitza la síntesi d'RNA

missatger a partir d'un motlle de DNA.

RT-PCR *f*

es RT-PCR
fr RT-PCR
en RT-PCR

Mètode de mesura de la càrrega viral basat en l'amplificació gènica de còpies de l'RNA víric mitjançant la reacció en cadena per la polimerasa, posteriorment a una reacció de transcripció inversa que converteix l'RNA víric en DNA complementari.

Nota: La RT-PCR és una tècnica molt sensible que es fa servir, per exemple, per a mesurar la càrrega viral. La sigla *RT-PCR* prové de l'anglès *reverse transcription-polymerase chain reaction* ('reacció en cadena per la polimerasa-transcriptasa inversa').

salmonel·la *f*

es salmonela
fr salmonelle
en salmonella

Gènere de bacteris patògens per als vertebrats, amb forma de coccobacil, gramnegatiu, mòbils o immòbils i anaerobis facultatiu.

Nota: El nom científic del gènere és *Salmonella*.

sang *f*

es sangre
fr sang
en blood

Líquid que forma part del medi intern del cos i que és constituït pel plasma i pels elements cel·lulars.

sarcoma de Kaposi *m*

es sarcoma de Kaposi
fr sarcome de Kaposi

en Kaposi's sarcoma

Tumor de cèl·lules endotelials que acostuma a manifestar-se amb taques de color purpuri sobre la pell i les mucoses i que afecta òrgans interns.

Nota: El sarcoma de Kaposi es considera una malaltia definidora de sida.

secreció vaginal *f*

es secreción vaginal
fr sécrétion vaginale
en vaginal secretion

Fluid produït a l'interior de la vagina.

Nota: La secreció vaginal és un dels fluids corporals que poden transmetre el VIH.

semen *m*

sin. compl. **esperma** *f*

es esperma; semen
fr semence; sperme
en semen; sperm; sperma

Fluid corporal blanquinós molt viscos, emès en el moment de l'ejaculació, compost pels espermatozoides en suspensió en les secrecions de diverses glàndules de les vies genitals masculines.

Nota: El semen és un dels fluids corporals que poden transmetre el VIH.

sèpsia *f*

sin. compl. **septicèmia** *f*

es sepsis; septicemia
fr sepsie; septicémie
en sepsis; septicemia

Infecció localitzada o difusa sovint greu deguda a la presència d'un focus infecciós, conegut o desconegut, disn un organisme.

sèpsia per salmonel·la *f*

sin. compl. **septicèmia per salmonel·la** *f*

es septicemia por salmonela
fr septicémie à salmonelle
en salmonella sepsis

Sèpsia que, en absència d'un focus infecciós conegut, mostra en hemocultius successius un resultat positiu per a la presència de salmonel·les.

Nota: La sèpsia per salmonel·la es considera una malaltia definidora de sida quan és recidivant i causada per qualsevol salmonel·la diferent de *Salmonella typhi*.

septicèmia *f*

veg. **sèpsia** *f*

septicèmia per salmonel·la *f*

veg. **sèpsia per salmonel·la** *f*

seroconcordant *adj*

es seroconcordante
fr séroconcordant
en seroconcordant

Dit de la parella els membres de la qual tenen el mateix estat serològic respecte a un anticòs específic.

seroconversió *f*

es seroconversión
fr séroconversion
en seroconversion

Pas d'un estat serològic negatiu a un estat serològic positiu respecte a un anticòs específic, quan es comparen dues mostres d'un pacient separades en el temps.

serodiscordant *adj*

es serodiscordante
fr sérodifférent; sérodiscordant
en serodiscordant

Dit de la parella els membres de la qual tenen estats serològics diferents respecte a un anticòs específic.

seronegatiu -iva *adj*

es seronegativo
fr séronégatif
en seronegative

Dit de la persona que no presenta en el sèrum anticossos contra un antigen concret.

Nota: L'adjectiu *seronegatiu* s'aplica especialment en cas d'absència d'anticossos contra el VIH.

seropositiu -iva *adj*

es seropositivo
fr séropositif
en seropositive

Dit de la persona que presenta en el sèrum anticossos contra un antigen concret.

Nota: L'adjectiu *seropositiu* s'aplica especialment en cas de presència d'anticossos contra el VIH.

seroprevalença *f*

es seroprevalencia
fr séroprévalence
en seroprevalence

Nombre de persones seropositives respecte a un antigen concret amb relació al nombre total de persones a les quals s'ha realitzat una prova serològica.

seroteràpia *f*

es seroterapia
fr sérothérapie
en serotherapy

Tractament d'una malaltia infecciosa mitjançant l'administració d'un antisèrum, que pot conferir immunització passiva.

sèrum *m*

es suero
fr sérum
en serum

Fracció fluida i límpida de la sang que s'obté després de la contracció del coàgul, sense fibrinogen ni elements cel·lulars.

sexe segur *m*

es sexo seguro
fr sexe sans risque; sexe sûr
en safe sex

Conjunt de pràctiques sexuals en les quals es prenen mesures per a evitar la transmissió d'agents infecciosos que es poden propagar per via sexual.

Nota: El sexe segur evita la transmissió del VIH per via sexual.

sida *f*

sin. **síndrome d'immunodeficiència adquirida** *f*
sigla **SIDA** *f*

es sida; síndrome de inmunodeficiencia adquirida; SIDA
fr sida; syndrome d'immuno-déficience acquise; syndrome d'immunodéficience acquise; SIDA
en acquired immune deficiency syndrome; acquired immunodeficiency syndrome; Aids; AIDS

Malaltia corresponent a la darrera etapa de la infecció pel VIH, caracteritzada per l'aparició d'infeccions oportunistes o de neoplàsies.

SIDA *f*

veg. **sida** *f*

sidós -osa *adj*

es sídico
fr sidatique
en AIDS-related

Relatiu o pertanyent a la sida.

simplificació del tractament *f*

es simplificación de la terapia
fr simplification du traitement
en treatment simplification

Supressió d'algun fàrmac antiretroviral o reducció del nombre de pastilles o del nombre de preses diàries en el tractament combinat.

simptomàtic -a *adj*

es sintomático
fr symptomatique
en symptomatic

Que presenta alguna manifestació clínica aparent d'una malaltia o d'un trastorn determinats.

sincici *m*

es sincitio
fr syncyte; syncytium
en syncyte; syncytium

Massa citoplasmàtica plurinucleada formada per la unió secundària de cèl·lules originalment separades.

Nota: En el cas del VIH, els sincicis es formen in vitro per la fusió d'una cèl·lula infectada amb altres cèl·lules adjacents que no ho estan. Només algunes soques del VIH formen sincicis (les que s'acoblen al coreceptor CXCR4), i aquest caràcter sol anar associat amb una major virulència vírica.

síndrome d'immunodeficiència adquirida *f* *sin.* sida *f*

síndrome de caquèxia-anorèxia associada al VIH *f*

es síndrome de desgaste asociado al VIH
fr syndrome de déperissement lié au sida
en HIV-associated wasting syndrome

Síndrome consistent en una combinació de caquèxia i anorèxia que es manifesta per una pèrdua del 10% del pes normal i diarrea crònica durant més de 30 dies, o bé per cansament crònic i febre intermitent o constant durant més de 30 dies, en absència de cap altra malaltia concurrent, i que afecta persones infectades pel VIH.

Nota: La síndrome de caquèxia-anorèxia associada al VIH es considera una malaltia definidora de sida.

síndrome de Stevens-Johnson *f*

es síndrome de Stevens-Johnson
fr syndrome de Stevens-Johnson
en Stevens-Johnson syndrome

Síndrome consistent en una alteració mucocutània reactiva, extensa i greu, enfront de diversos antígens infecciosos, preferentment vírics, o farmacològics, amb afectament important de la mucosa oral i els llavis.

Nota: La síndrome de Stevens-Johnson pot estar causada per una reacció al·lèrgica als antiretrovirals, com la nevirapina, l'efavirenz o l'amprenavir, o a les sulfamides.

sistema immunitari *m*

es sistema inmunitario
fr système immunitaire
en immune system

Unitat funcional de l'organisme dels vertebrats que comprèn el conjunt de

teixits, cèl·lules i molècules implicats en la immunitat.

sistema limfàtic *m*

es sistema linfático
fr système lymphatique
en lymphatic system

Conjunt de vasos i ganglis limfàtics que, distribuïts per tot el cos, drenen la limfa.

sistema limfoide *m*

es sistema linfoide
fr système lymphoïde
en lymphoid system

Conjunt d'òrgans, teixits, cèl·lules i molècules que participen en el desenvolupament i l'execució de les respostes immunitàries adaptatives.

soca *f*

es cepa
fr souche
en strain

Conjunt d'organismes el genotip dels quals presenta un o més caràcters fixos que els diferencien dels altres organismes de la varietat o de la població a la qual pertanyen.

soca R5 *f*

es cepa R5
fr souche R5
en strain R5

Soca del VIH que utilitza com a coreceptor el CCR5, no inductora de sincicis, i que generalment és implicada en la transmissió de la infecció.

soca R5X4 *f*

es cepa R5X4
fr souche R5X4
en strain R5X4

Soca del VIH que utilitza com a coreceptors el CCR5 o el CXCR4, no inductora de sincicis, que generalment s'associa amb el progrés de la infecció.

soca X4 *f*

es cepa X4
fr souche X4
en strain X4

Soca del VIH que utilitza com a coreceptor el CXCR4, inductora de sincicis, que generalment s'associa amb les fases finals de la infecció.

subpoblació *f*

es subpoblación
fr sous-population
en subset

Subdivisió d'un tipus cel·lular en diversos grups funcionals o fenotípics.

superantigen *m*

es superantígeno
fr superantigène
en superantigen

Molècula que interacciona amb el receptor antigènic de la superfície cel·lular dels limfòcits T de tal manera que indueix l'activació d'un gran nombre de limfòcits T.

supressió vírica *f*

es supresión viral
fr suppression virale
en viral suppression

Reducció de la presència de l'RNA del VIH al plasma per sota del límit de detecció de

la càrrega viral, com a resultat de l'acció dels fàrmacs antiretrovirals.

TARGA *f*

veg. **tractament antiretroviral de gran activitat** *m*

tècnica invasiva *f*

es tècnica invasiva
fr technique invasive
en invasive technique

Tècnica mèdica de diagnòstic o de tractament en què hi ha la possibilitat de contacte directe amb fluids corporals d'una persona.

tècnica ultrasensible *f*

es tècnica ultrasensible
fr test ultrasensible
en ultrasensitive technique

Mètode de mesura de la càrrega viral en concentracions inferiors a 20.000 còpies d'RNA víric per litre de plasma.

teixit limfàtic *m*

veg. **teixit limfoide** *m*

teixit limfoide *m*

sin. compl. **teixit limfàtic** *m*

es tejido linfático; tejido linfoide
fr tissu lymphoïde
en lymphatic tissue; lymphoid tissue

Teixit propi dels òrgans limfoides en el qual predominen els limfòcits i les cèl·lules accessòries.

terapèutica *f*

veg. **teràpia** *f*

teràpia *f*

sin. compl. **terapèutica** *f*

es terapia
fr thérapie
en therapy

Conjunt de preceptes destinats al tractament d'una malaltia.

Nota: En el context de la sida els termes *teràpia* i *tractament* s'utilitzen sovint com a sinònims. El terme *teràpia* s'usa especialment en la formació de compostos, com ara *radioteràpia*, *quimioteràpia* o *seroteràpia*.

test serològic *m*

sin. **prova serològica** *f*

tim *m*

sin. compl. **timus** *m*

es timo
fr thymus
en thymus

Òrgan limfoide primari situat al mediastí en què té lloc la maduració dels limfòcits T.

timus *m*

veg. **tim** *m*

TNF *m*

veg. **factor de necrosi tumoral** *m*

tolerabilitat *f*

es tolerabilidad
fr tolérabilité
en tolerability

Capacitat d'un fàrmac per a no produir manifestacions de toxicitat en l'organisme.

toxicòman -a *m i f*

sin. **drogoaddicte -a** *m i f*

toxoplasmosi *f*

es toxoplasmosis
fr toxoplasmose
en toxoplasmosis

Malaltia causada pel paràsit *Toxoplasma gondii*, que es manifesta de forma disseminada i ataca òrgans diferents amb lesions de gravetat diversa quan afecta persones amb resposta immunitària deficient.

Nota: La toxoplasmosi es considera una malaltia definidora de sida quan afecta el cervell en un pacient amb edat superior a un mes.

tractament *m*

es tratamiento
fr traitement
en treatment

Conjunt de mitjans higiènics, farmacològics i quirúrgics que es posen en pràctica per a guarir o alleujar una malaltia.

Nota: En el context de la sida els termes *tractament* i *teràpia* s'utilitzen sovint com a sinònims.

tractament antiretroviral de gran activitat *m*

sigla **TARGA** *f*

es tratamiento antirretroviral de gran actividad; TARGA
fr multithérapie antirétrovirale; traitement antirétroviral hautement actif; HAART
en highly active antiretroviral therapy; HAART

Tractament farmacològic que combina diversos fàrmacs antiretrovirals per aconseguir que la càrrega viral es redueixi per sota del límit de detecció.

Nota: 1. Aquest tipus de tractament fa servir generalment tres fàrmacs. 2. De vegades s'utilitzen les formes *mega-TARGA* ('megatractament antiretroviral de gran

activitat') i *giga-TARGA* ('gigatractament viral de gran activitat') per a fer referència a les teràpies en què s'utilitzen més de tres o més de sis fàrmacs, respectivament.

tractament combinat *m*

es terapia combinada
fr traitement combiné
en combination therapy; combined therapy

Tractament farmacològic basat en l'associació i administració simultània de dos, tres o més fàrmacs antiretrovirals.

tractament d'elecció *m*

sin. compl. **tractament de primera línia** *m*

es tratamiento de primera elección; tratamiento de primera línea
fr traitement de première intention; traitement de première ligne
en first-line treatment

Tractament antiretroviral preferent que es proposa primerament a una persona amb diagnòstic d'infecció pel VIH.

tractament de manteniment *m*

es terapia de mantenimiento
fr traitement d'entretien
en maintenance therapy

Tractament farmacològic que té com a objectiu mantenir l'estabilitat a llarg termini dels pacients infectats pel VIH, amb el control de la càrrega viral per sota del límit de detecció.

tractament de primera línia *m*

veg. **tractament d'elecció** *m*

tractament de rescat *m*

es tratamiento de rescate
fr traitement de sauvetage
en rescue therapy

Tractament farmacològic que s'aplica després de produir-se una situació de fracàs virològic o de pèrdua d'efectivitat del tractament i que implica la modificació total o d'una part substancial del tractament antiretroviral, a fi de recuperar el control de la càrrega viral.

tractament precoç *m*

es tratamiento precoz
fr traitement précoce
en early treatment

Tractament que s'aplica en les etapes inicials o primerenques d'una malaltia.

tractament profilàctic *m*

es tratamiento profiláctico
fr traitement prophylactique
en prophylactic treatment

Tractament aplicat a pacients infectats pel VIH per a prevenir l'aparició d'infeccions oportunistes.

traducció *f*

es traducción
fr traduction
en translation

Fase del cicle biològic d'un retrovirus, posterior a la transcripció, en què l'RNA missatger de la cèl·lula hoste dirigeix la síntesi de cadenes de proteïnes i enzims vírics.

transcripció *f*

es transcripción
fr transcription
en transcription

Fase del cicle biològic d'un retrovirus, posterior a la integració, en què la informació genètica del provirus integrat

en el DNA nuclear de la cèl·lula hoste es copia en una cadena d'RNA missatger, per l'acció de l'RNA-polimerasa.

transcripció inversa *f*

es transcripción inversa
fr rétrotranscription; transcription inverse
en retrotranscription; reverse transcription

Fase del cicle biològic d'un retrovirus, posterior a la penetració, en què a partir de l'RNA víric monocatenari s'obté una còpia de DNA bicatenari, per acció de la DNA-polimerasa dirigida per RNA.

transcriptasa inversa *f*

sin. DNA-polimerasa dirigida per RNA *f*

transferència *f*

es transferencia
fr buvardage; transfert
en blot; blotting; transfer

Pas de molècules d'àcid nucleic o proteïnes des d'un gel a un filtre de nitrocel·lulosa o de niló, per acció de la força de capil·laritat o d'un camp elèctric.

transferència de proteïnes *f*

sin. transferència Western *f*

es transferencia Western
fr buvardage de western; transfert Western
en western blot; western blotting; western transfer

Tècnica de transferència elèctrica de proteïnes que permet, mitjançant una reacció immunològica en un filtre de nitrocel·lulosa, de detectar una proteïna específica en una mescla proteica que s'ha separat per pes molecular mitjançant l'electroforesi en gel.

Nota: La transferència de proteïnes és la tècnica de referència per a la confirmació del diagnòstic

de la infecció pel VIH, atès que permet detectar proteïnes estructurals del virus en el sèrum d'un pacient.

transferència Western *f*
sin. **transferència de proteïnes** *f*

transfusió *f*

es transfusión
fr transfusion
en transfusion

Operació consistent a fer passar un líquid, especialment sang o algun dels seus derivats, d'un donador a un receptor.

transmissió *f*

es transmisión
fr transmission
en transmission

Procés pel qual un agent patògen passa a un hoste.

transmissió horitzontal *f*

es transmisión horizontal
fr transmission horizontale
en horizontal transmission

Transmissió d'una persona a una altra per contacte directe o indirecte.

transmissió intravenosa *f*

es transmisión intravenosa
fr transmission intraveineuse
en intravenous transmission

Transmissió parenteral per transfusió de sang o d'algun dels seus derivats contaminats.

transmissió parenteral *f*

es transmisión parenteral
fr transmission parentérale
en parenteral transmission

Transmissió horitzontal per transfusió de sang o d'algun dels seus derivats contaminats, per intercanvi de xeringues o agulles infectades entre UDVP o per exposicions accidentals a material punxant o tallant contaminat.

transmissió perinatal *f*

es transmisión perinatal
fr transmission périnatale
en perinatal transmission

Transmissió vertical d'una mare infectada cap al fetus o al nadó durant la gestació, el part o el període d'al·letament matern.

transmissió sexual *f*

es transmisión sexual
fr transmission sexuelle
en sexual transmission

Transmissió horitzontal per pràctiques de risc en les relacions sexuals.

transmissió vertical *f*

es transmisión vertical
fr transmission verticale
en vertical transmission

Transmissió d'una generació a una altra.

trasplantació *f*

veg. **trasplantament** *m*

trasplantament *m*

sin. compl. **trasplantació** *f*

es trasplante
fr transplantation
en transplantation

Operació de mudar un teixit o un òrgan d'un lloc a un altre dins una mateixa persona o d'una persona a una altra.

triteràpia *f*

es triterapia
fr trithérapie
en tritherapy

Tractament farmacològic basat en l'administració conjunta de tres fàrmacs.

Nota: En el cas de pacients infectats pel VIH, els fàrmacs administrats en la triteràpia són antiretrovirals; habitualment es combinen dos inhibidors de la transcriptasa inversa anàlegs de nucleòsid amb un inhibidor de la proteasa o amb un inhibidor de la transcriptasa inversa no anàleg de nucleòsid.

trombòcit *m*
veg. **plaqueta** *f*

trombocitopènia *f*
sin. compl. **trombopènia** *f*

es trombocitopenia; trombopenia
fr thrombocytopénie; thrombopénie
en thrombocytopenia; thrombopenia

Disminució del nombre de plaquetes a la sang circulant.

trombopènia *f*
veg. **trombocitopènia** *f*

tuberculosi *f*

es tuberculosis
fr tuberculose
en tuberculosis

Malaltia causada per *Mycobacterium tuberculosis*, que afecta generalment els pulmons, amb lesions anatomopatològiques característiques, i que també es pot estendre a altres òrgans

com la laringe, el cervell, els ronyons o els ossos.

Nota: Tant la tuberculosi pulmonar com l'extrapulmonar es consideren malalties definidores de sida.

UDVP *m i f*
veg. **usuari -ària de drogues per via parenteral** *m i f*

ús compassiu *m*

es uso compasivo
fr accès compassionnel; usage compassionnel
en compassionate use

Utilització d'un medicament que encara es troba en període experimental per a tractar malalts en fase molt avançada o per als quals no hi ha cap altre tractament possible.

Nota: Per extensió, també es considera ús compassiu el fet d'administrar especialitats farmacèutiques en condicions d'ús diferents de les autoritzades o en afeccions altres que les estrictament indicades, així com l'administració de determinades substàncies amb finalitats pal·liatives.

usuari -ària de drogues per via parenteral *m i f*
sigla **UDVP** *m i f*

es usuario de drogas por vía parenteral; UDVP
fr utilisateur de drogues injectables; UDI
en parenteral drug user; PDU

Persona que s'injecta droga per via intravenosa, intramuscular o subcutània.

vaccí *m*
veg. **vacuna** *f*

vacuna *f*
sin. compl. **vaccí** *m*

es vacuna
fr vaccin
en vaccine

Preparat terapèutic que pot contenir microorganismes morts o vius atenuats, antigens derivats d'agents patògens o productes antigènics de tumors propis, i que s'administra a un ésser humà o a un animal a fi de potenciar una resposta immunitària específica concreta.

vacuna profilàctica *f*

es vacuna profiláctica
fr vaccin prophylactique
en prophylactic vaccine

Vacuna emprada per a desencadenar una resposta immunitària específica concreta en la prevenció de malalties infeccioses, abans que puguin afectar un organisme.

Nota: En el cas de la infecció pel VIH algunes vacunes profilàctiques poden tenir utilitat per a prevenir infeccions oportunistes.

vacuna terapèutica *f*

es vacuna terapéutica
fr vaccin thérapeutique
en therapeutic vaccine

Vacuna emprada per a desencadenar una resposta immunitària específica concreta en el tractament de malalties infeccioses o de patologies tumorals, un cop s'han declarat en un organisme.

Nota: En el cas de la infecció pel VIH, la vacuna terapèutica seria l'encarregada d'estimular una resposta immunitària més potent i eficaç contra el virus, després del diagnòstic.

VEB *m*

veg. herpesvirus humà 4 *m*

vigilància epidemiològica *f*

es vigilancia epidemiológica
fr surveillance épidémiologique
en epidemiological surveillance

Recollida sistemàtica de dades sobre problemes de salut per a analitzar-les posteriorment amb vista a planificar, implementar i avaluar estratègies de salut pública destinades a la prevenció i el control d'aquests problemes.

VIH *m*

veg. virus de la immunodeficiència humana
m

VIH+ *adj*

es VIH+
fr VIH+
en HIV+

Dit de la persona seropositiva respecte al VIH.

VIH- *adj*

es VIH-
fr VIH-
en HIV-

Dit de la persona seronegativa respecte al VIH.

VIH-1 *m*

veg. virus de la immunodeficiència humana
1 *m*

VIH-2 *m*

veg. virus de la immunodeficiència humana
2 *m*

viral *adj*

veg. víric -a *adj*

virèmia *f*

es viremia
fr virémie
en viremia

Presència de virus a la sang.

víric -a *adj*

sin. compl. **viral** *adj*

es viral; vírico
fr viral
en viral

Relatiu o pertanyent a un virus.

virió *m*

es virión
fr virion
en virion

Partícula vírica completa que representa la fase extracel·lular i infecciosa d'un virus.

virosi *f*

es virosis
fr virose
en virosis

Afecció causada per un virus.

virulència *f*

es virulencia
fr virulence
en virulence

Capacitat d'un microorganisme per a causar una malaltia greu.

virus *m*

es virus
fr virus

en virus

Agent infecció submicroscòpic, paràsit intracel·lular obligat de plantes, animals i bacteris, format per un sol tipus d'àcid nucleic, DNA o RNA, envoltat d'una càpsida proteica i, en alguns casos, d'un embolcall, que utilitza la maquinària biosintètica de la cèl·lula hoste per a multiplicar-se.

virus atenuat *m*

es virus atenuado
fr virus atténué
en attenuated virus

Virus obtingut a partir de cultius especials per a reduir-ne la virulència sense alterar-ne la capacitat de desencadenar una resposta immunitària en un hoste específic.

virus d'Epstein-Barr *m*

sin. **herpesvirus humà 4** *m*

virus de la immunodeficiència humana *m*

sigla **VIH** *m*

es virus de la inmunodeficiencia humana; HIV; VIH
fr virus de l'immuno-déficience humaine; virus de l'immunodéficience humaine; virus du sida; HIV; VIH
en AIDS virus; human immunodeficiency virus; HIV

Qualsevol de les dues espècies de lentivirus que causen la sida en l'espècie humana.

Nota: Les dues espècies víriques causants de la sida són el virus de la immunodeficiència humana 1 i el virus de la immunodeficiència humana 2.

virus de la immunodeficiència humana 1 *m*

sigla **VIH-1** *m*

es virus de la immunodeficiència humana 1; VIH-1
fr virus de l'immuno-déficience humaine 1; virus de l'immunodéficience humaine 1; VIH-1
en human immunodeficiency virus 1; HIV-1

Lentivirus amb un genoma constituït per dues còpies d'RNA monocatenari, de forma esfèrica, amb un diàmetre de 80 a 100 nm, amb embolcall cobert d'espícules, causant de la pandèmia actual de sida.

Nota: El nom científic del virus és *Human immunodeficiency virus 1*.

virus de la immunodeficiència humana

2 *m*

sigla **VIH-2** *m*

es virus de la immunodeficiència humana 2; VIH-2
fr virus de l'immuno-déficience humaine 2; virus de l'immunodéficience humaine 2; VIH-2
en human immunodeficiency virus 2; HIV-2

Lentivirus amb un genoma constituït per dues còpies d'RNA monocatenari, de forma esfèrica, amb un diàmetre de 80 a 100 nm, amb embolcall cobert d'espícules causant de l'epidèmia de sida a l'Àfrica Occidental.

Nota: 1. El nom científic del virus és *Human*

immunodeficiency virus 2.2. El VIH-2 té una virulència menor i una història natural més llarga que el VIH-1.

virus DNA *m*

es virus DNA
fr virus à ADN
en DNA virus

Virus en què el genoma és constituït per DNA.

virus RNA *m*

es virus RNA
fr virus à ARN
en RNA virus

Virus en què el genoma és constituït per RNA.

virus salvatge *m*

es virus natural; virus salvaje
fr virus sauvage
en wild virus; wild-type virus

Virus que, en no haver desenvolupat cap resistència ni mutació, manté intacta la seva eficàcia biològica.

Nota: En virologia general, el terme *virus salvatge* també fa referència a la soca d'un virus concret que circula lliurement entre la població.

Índex castellà

- ABC**; àrea sota la corba
Ac; anticòs
ácido desoxirribonucleico; àcid desoxirribonucleic
ácido ribonucleico; àcid ribonucleic
acidosis láctica; acidosi làctica
actividad; activitat
adenopatía; limfadenopatia
adherencia; adherència
adhesión; compliment
ADN; àcid desoxirribonucleic
ADN viral; provirus
ADN-polimerasa dirigida por ARN; DNA-polimerasa dirigida per RNA
adyuvante; adjuvant
Ag; antigen
alergia; al·lèrgia
amplificación génica; amplificació gènica
anafilaxia; anafilaxi
análisis de inmunoabsorción ligado a enzimas; enzimoimmunoassaig sobre fase sòlida
análogo; anàleg
anergia; anergia
anorexia; anorèxia
anticuerpo; anticòs
antigenemia; antigenèmia
antígeno; antigen
antirretroviral; antiretroviral
antirretrovírico; antiretroviral
antisuero; antisèrum
antiviral; antiviral
antivírico; antiviral
apoptosis; apoptosi
área bajo la curva; àrea sota la corba
ARN víric; RNA víric
ARN-polimerasa; RNA-polimerasa
ARV; antiretroviral
asesoría; aconsellament
asesoría post-test; aconsellament posttest
asesoría pre-test; aconsellament pretest
asintomático; asimptomàtic -a
AUC; àrea sota la corba
autoimmunización; autoimmunització
bacteriemia; bacterièmia
barrera hematoencefàlica; barrera hematoencefàlica
basófilo; basòfil
bazo; melsa
bisexual; bisexual
biterapia; biteràpia
candidiasis; candidosi
candidosis; candidosi
cápsida; càpsida
cápside; càpsida
capsómero; capsómer
caquexia; caquèxia
carcinoma de cérvix invasivo; carcinoma cervical invasiu
carga viral; càrrega viral
carga vírica; càrrega viral
caso; cas
caso; cas
caso de declaración obligatoria; cas de notificació obligatòria
caso de nueva infección; cas de nova infecció
caso de nuevo diagnóstico; cas de nou diagnòstic
CCR5; CCR5
CD4; CD4
CD8; CD8
CDC; CDC
célula asesina natural; cèl·lula NK
célula B; limfòcit B
célula citocida natural; cèl·lula NK
célula de memoria; limfòcit de memòria
célula dendrítica; cèl·lula dendrítica
célula diana; cèl·lula diana
célula huésped; cèl·lula hoste
célula NK; cèl·lula NK
célula plasmàtica; cèl·lula plasmàtica
célula T; limfòcit T
célula T citotóxica; limfòcit T citotòxic
cepa; soca
cepa R5; soca R5
cepa R5X4; soca R5X4
cepa X4; soca X4
ciclo biológico; cicle biològic
ciclo de replicación; cicle de replicació
ciclo vital; cicle biològic
citocina; citocina
citocromo P450; citocrom P450
citomegalovirus; citomegalovirus
citomegalovirus; citomegalovirus
citoquina; citocina
citotoxicidad; citotoxicitat
citotóxico; citotòxic -a

CMV ; citomegalovirus	transmissió sexual
CMV ; citomegalovirus	enfermedad definitoria de sida ; malaltia definidora de sida
coagulación ; coagulació	enfermedad oportunista ; malaltia oportunista
coccidioïdomicosis ; coccidioïdomicosi	enfermo de sida ; malalt -a de sida
cociente CD4/CD8 ; quocient CD4/CD8	ensamblaje ; maduració
coïnfecció ; coïnfecció	ensayo clínico ; assaig clínic
complejo de demencia relacionado con el sida ; demència associada al VIH	entrada ; penetració
complemento ; complement	envoltura ; embolcall
consentimiento informado ; consentiment informat	enzimoinmunoensayo ; enzimoimmunoassaig
contagio ; contagi	eosinófilo ; eosinòfil
correceptor ; coreceptor	epidemia ; epidèmia
counselling ; aconsellament	eritrocito ; eritròcit
cribado ; cribratge	especialidad farmacéutica genérica ; especialitat farmacèutica genèrica
criptococcosis ; criptococcosi	esperma ; semen
criptosporidiosis ; criptosporidiosi	espícula ; espícula
critero de sida ; criteri de sida	estadio clínico de la infección por VIH ; estadi clínic de la infecció pel VIH
critero diagnóstico de sida ; malaltia definidora de sida	estado serológico ; estat serològic
cronificación ; cronificació	esteatosis hepática ; esteatosi hepàtica
cumplidor ; complidor -a	esterilización ; esterilització
cumplimiento ; compliment	ETS ; malaltia de transmissió sexual
curva epidémica ; corba epidèmica	exposición ; exposició
CV ; càrrega viral	exposición al VIH ; exposició al VIH
CXCR4 ; CXCR4	exposición ocupacional al VIH ; exposició professional al VIH
debut ; debut	factor de crecimiento ; factor de creixement
dedo de zinc ; dit de zinc	factor de necrosis tumoral ; factor de necrosi tumoral
defensas ; defenses	factor de riesgo ; factor de risc
descontaminación ; descontaminació	fagocito ; fagòcit
desinfección ; desinfecció	fagocitosis ; fagocitosi
detección precoz ; detecció precoç	falso negativo ; fals negatiu
diagnóstico precoz ; diagnòstic precoç	falso positivo ; fals positiu
DNA ; àcid desoxiribonucleic	fármaco ; fàrmac
droga ; droga	fluido corporal ; fluid corporal
drogadicto ; drogoaddicte -a	fosforilación ; fosforilació
drogo dependiente ; drogoaddicte -a	fracaso clínico ; fracàs clínic
EDO ; malaltia de declaració obligatòria	fracaso inmunológico ; fracàs immunitari
efecto adverso ; reacció adversa	fracaso terapéutico ; fracàs terapèutic
efecto colateral ; efecte col·lateral	fracaso virológico ; fracàs virològic
efecto nocebo ; efecte nocebo	fusión ; fusió
efecto placebo ; efecte placebo	GAM ; grup d'ajuda mútua
efecto rebote ; efecte rebot	γ-globulina ; γ-globulina
efecto secundario ; efecte secundari	gammaglobulina ; γ-globulina
EFG ; especialitat farmacèutica genèrica	ganglio linfático ; gangli limfàtic
eficacia terapéutica ; eficàcia terapèutica	gemación ; gemmació
EIA ; enzimoimmunoassaig	glóbulo blanco ; leucòcit
ELISA ; enzimoimmunoassaig sobre fase sòlida	glóbulo rojo ; eritròcit
encefalopatía por VIH ; encefalopatia pel VIH	grupo de ayuda mutua ; grup d'ajuda mútua
endemia ; endèmia	grupo de transmisión ; grup de transmissió
enfermedad de declaración obligatoria ; malaltia de declaració obligatòria	hematíe ; eritròcit
enfermedad de Hodgkin ; malaltia de Hodgkin	
enfermedad de transmisión sexual ; malaltia de	

hematopoyesis; hematopoesi
hemofilia; hemofília
hemopoyesis; hematopoesi
hemostasia; hemostàsia
hepatitis; hepatitis
herpes simple; herpes simple
Herpesviridae; herpesviridae *Herpesviridae*
herpesvirus; herpesvirus
heterosexual; heterosexual
hiperinmune; hiperimmune
hipersensibilidad; hipersensibilitat
hipersensibilidad inmediata; hipersensibilitat immediata
histoplasmosis diseminada; histoplasmosi disseminada
historia natural; història natural
HIV; virus de la immunodeficiència humana
homosexual; homosexual
huésped; hoste
IET; interrupció estructurada del tractament
IFI; immunofluorescència indirecta
IFN; interferó
IL; interleucina
IL-2; interleucina-2
incidencia; incidència
incumplimiento; incompliment
indetectable; indetectable
infección; infecció
infección aguda por VIH; primoinfecció pel VIH
infección crónica por VIH; fase crònica de la infecció pel VIH
infección de transmisión sexual; infecció de transmissió sexual
infección oportunista; infecció oportunista
infección por VIH en pediatría; infecció pel VIH pediàtrica
infecciosidad; infecciositat
infectividad; infecciositat
inhibidor; inhibidor
inhibidor de la fusión; inhibidor de la fusió
inhibidor de la integrasa; inhibidor de la integrasa
inhibidor de la proteasa; inhibidor de la proteasa
inhibidor de la transcriptasa inversa; inhibidor de la transcriptasa inversa
inhibidor de la transcriptasa inversa análogo de los nucleósidos; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòsid
inhibidor de la transcriptasa inversa análogo de los nucleótidos; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòtid
inhibidor de la transcriptasa inversa análogo de nucleósido; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòsid

inhibidor de la transcriptasa inversa análogo de nucleótido; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòtid
inhibidor de la transcriptasa inversa no análogo de los nucleósidos; inhibidor de la transcriptasa inversa no anàleg de nucleòsid
inhibidor de la transcriptasa inversa no análogo de nucleósido; inhibidor de la transcriptasa inversa no anàleg de nucleòsid
immune; immune
inmunidad; immunitat
inmunidad celular; immunitat cel·lular
inmunidad humoral; immunitat humoral
inmunitario; immunitari -ària
inmunización; immunització
inmunización activa; immunització activa
inmunización pasiva; immunització passiva
immunocompetencia; immunocompetència
immunodeficiencia; immunodeficiència
inmunoensayo; immunoassaig
inmunoensayo enzimático sobre fase sólida; enzimoimmunoassaig sobre fase sòlida
inmunofluorescencia; immunofluorescència
inmunofluorescencia indirecta; immunofluorescència indirecta
inmunoglobulina; immunoglobulina
inmunomodulación; immunomodulació
inmunopotenciación; immunopotenciació
inmunoprecipitación; immunoprecipitació
inmunosupresión; immunosupressió
integración; integració
integrasa; integrasa
intensificación del tratamiento; intensificació del tractament
interacción farmacológica; interacció farmacològica
interferón; interferó
interleucina; interleucina
interleucina-2; interleucina-2
interleuquina; interleucina
interrupción estructurada del tratamiento; interrupció estructurada del tractament
IP; inhibidor de la proteasa
isoporosis; isoporosi
ITI; inhibidor de la transcriptasa inversa
ITIAN; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòsid
ITIN; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòsid
ITIN; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòtid
ITINN; inhibidor de la transcriptasa inversa no anàleg de nucleòsid

ITS; infecció de transmissió sexual
lavado de esperma; rentatge de semen
lentivirus; lentivirus
lentivirus; lentivirus
letalidad; letalitat
leucemia; leucèmia
leucocito; leucòcit
leucocitosis; leucocitosi
leucoencefalopatia multifocal progresiva;
leucoencefalopatia multifocal progressiva
leucopenia; leucopènia
leucoplaquia vellosa oral; leucoplàsia vellosa oral
límite de detecció; límit de detecció
líneas directrices; línies directrius
linfa; limfa
linfadenopatia; limfadenopatia
linfocina; limfocina
linfocitario; limfocitari -ària
linfocítico; limfocitari -ària
linfocito; limfòcit
linfocito activado; limfòcit activat
linfocito B; limfòcit B
linfocito en reposo; limfòcit en repòs
linfocito T; limfòcit T
linfocito T CD4; limfòcit T CD4
linfocito T CD8; limfòcit T CD8
linfocito T citotòxic; limfòcit T citotòxic
linfocito T colaborador; limfòcit T col·laborador
linfocito T naive; limfòcit T naïf
linfocito T virgen; limfòcit T naïf
linfoma; limfoma
linfoma cerebral primario; limfoma cerebral primari
linfoma de Burkitt; limfoma de Burkitt
linfoma immunoblàstic; limfoma immunoblàstic
linfoma no hodgkiniano; limfoma no hodgkinià
linfoquina; limfocina
lipodistrofia; lipodistròfia
LMP; leucoencefalopatia multifocal progressiva
LTR; repetició terminal llarga
macrófago; macròfag
maduración; maduració
marcador; marcador
margen de olvido; marge d'oblit
matríz; matriu
medicamento; medicament
medicamento genérico; especialitat farmacèutica genèrica
médula ósea; medul·la òssia
memoria inmunitaria; memòria immunitària
método de barrera; mètode de barrera
método del antígeno p24; mètode de l'antigen p24
micobacteria; micobacteri
micobacteriosis; micobacteriosi
microorganismo oportunista; microorganisme oportunista
mielosupresión; mielosupressió
miopatia; miopatia
MIP-1; MIP-1
mitógeno; mitogen
monitorización; monitoratge
monocito; monòcit
monoterapia; monoteràpia
morbilidad; morbiditat
morbimortalidad; morbimortalitat
mortalidad; mortalitat
mutación; mutació
mutación primaria; mutació primària
mutación secundaria; mutació secundària
NASBA; NASBA
neumonía; pneumònia
neuropatía periférica; neuropatia perifèrica
neutrófilo; neutròfil
neutropenia; neutropènia
no adherencia; incompliment
no cumplidor; no complidor -a
no progresor a largo plazo; no progressor -a de llarg termini
notificación voluntaria; notificació voluntària
nucleocápsida; nucleocàpsida
nucleocápside; nucleocàpsida
órgano linfoide; òrgan limfoide
órgano linfoide primario; òrgan limfoide primari
órgano linfoide secundario; òrgan limfoide secundari
paciente fuente; persona font
paciente naive; pacient naïf
paciente pretratado; pacient pretractat -ada
paciente virgen; pacient naïf
pancreatitis; pancreatitis
pandemia; pandèmia
patogenicidad; patogenicitat
patógeno; patogen -ògena
pauta de tratamiento; pauta de tractament
PCR; reacció en cadena per la polimerasa
penetración; penetració
período de seroconversión; període de seroconversió
período ventana; període de seroconversió
placebo; placebo
plaqueta; plaqueta
plasma; plasma
plasmocito; cèl·lula plasmàtica
población centinela; població sentinella
polimorfismo; polimorfisme

porcentaje de linfocitos CD4; percentatge de limfòcits T CD4
portador; portador -a
PPE; profilaxi postexposició al VIH
práctica de riesgo; pràctica de risc
preservativo; preservatiu
prevalencia; prevalença
prevención; prevenció
prevención primaria; prevenció primària
prevención secundaria; prevenció secundària
prevención terciaria; prevenció terciària
primoinfección por VIH; primoinfecció pel VIH
principio activo; principi actiu
profiláctico; profilàctic -a
profilaxis; profilaxi
profilaxis postexposición al VIH; profilaxi postexposició al VIH
progresión a sida; progressió a sida
pronóstico; pronòstic
proteasa; proteasa
protocolo; protocol
protocolo; protocol
provirus; provirus
prueba de detección de anticuerpos contra el VIH; prova de detecció d'anticossos contra el VIH
prueba de detección del VIH; prova de detecció del VIH
prueba de resistencia fenotípica; prova de resistència fenotípica
prueba diagnóstica; prova diagnòstica
prueba serológica; prova serològica
quimioquina; quimiocina
quimioquina; quimiocina
quimioterapia; quimioteràpia
radioimmunoprecipitación; radioimmunoprecipitació
radioterapia; radioteràpia
RANTES; RANTES
reacción adversa; reacció adversa
reacción en cadena por la polimerasa; reacció en cadena per la polimerasa
rebote; efecte rebot
recaída; recaiguda
receptor; receptor
recidiva; recidiva
recombinación vírica; recombinació vírica
reconstitución inmunitaria; reconstitució immunitària
recuento de linfocitos; recompte de limfòcits
recuento de linfocitos T CD4; recompte de limfòcits T CD4
reinfección; reinfecció

repetición terminal larga; repetició terminal llarga
replicación; replicació
reservorio; reservori
resistencia; resistència
resistencia cruzada; resistència encreuada
respuesta inmunitaria; resposta immunitària
respuesta inmunitaria celular; resposta immunitària cel·lular
respuesta inmunitaria específica; resposta immunitària específica
respuesta inmunitaria humoral; resposta immunitària humoral
respuesta inmunitaria primaria; resposta immunitària primària
respuesta inmunitaria secundaria; resposta immunitària secundària
retinitis por citomegalovirus; retinitis per citomegalovirus
Retroviridae; retroviridae *Retroviridae*
retrovirus; retrovirus
RIPA; radioimmunoprecipitació
RNA; àcid ribonucleic
RT-PCR; RT-PCR
salmonela; salmonel·la
sangre; sang
sarcoma de Kaposi; sarcoma de Kaposi
secreción vaginal; secreció vaginal
semen; semen
sepsis; sèpsia
septicemia; sèpsia
septicemia por salmonela; sèpsia per salmonel·la
seroconcordante; seroconcordant
seroconversión; seroconversió
serodiscordante; serodiscordant
seronegativo; seronegatiu -iva
seropositivo; seropositiu -iva
seroprevalencia; seroprevalença
seroterapia; seroteràpia
sexo seguro; sexe segur
sida; sida
SIDA; sida
sídico; sídós -osa
simplificación de la terapia; simplificació del tractament
sincitio; sincici
síndrome de desgaste asociado al VIH; síndrome de caquèxia-anorèxia associada al VIH
síndrome de inmunodeficiencia adquirida; sida
síndrome de Stevens-Johnson; síndrome de Stevens-Johnson
sintomático; simptomàtic -a
sistema inmunitario; sistema immunitari
sistema linfático; sistema limfàtic

sistema linfoide; sistema limfoide
subpoblación; subpoblació
suero; sèrum
superantígeno; superantigen
superinfección; reinfecció
supresión viral; supressió vírica
TARGA; tractament antiretroviral de gran activitat
técnica del DNA ramificado; mètode del DNA ramificat
técnica invasiva; tècnica invasiva
técnica ultrasensible; tècnica ultrasensible
tejido linfático; teixit limfoide
tejido linfoide; teixit limfoide
terapia; teràpia
terapia combinada; tractament combinat
terapia de mantenimiento; tractament de manteniment
test de resistencia; prova de resistència
test de resistencia genotípica; prova de resistència genotípica
tímo; tim
TNF; factor de necrosi tumoral
tolerabilidad; tolerabilitat
toxicómano; drogoaddicte -a
toxoplasmosis; toxoplasmosi
traducción; traducció
transcripción; transcripció
transcripción inversa; transcripció inversa
transcriptasa inversa; DNA-polimerasa dirigida per RNA
transferencia; transferència
transferencia Western; transferència de proteïnes
transfusión; transfusió
transmisión; transmissió
transmisión horizontal; transmissió horitzontal
transmisión intravenosa; transmissió intravenosa
transmisión parenteral; transmissió parenteral
transmisión perinatal; transmissió perinatal
transmisión sexual; transmissió sexual
transmisión vertical; transmissió vertical
trasplante; trasplantament
tratamiento; tractament
tratamiento antirretroviral de gran actividad; tractament antiretroviral de gran activitat
tratamiento de primera elección; tractament d'elecció

tratamiento de primera línea; tractament d'elecció
tratamiento de rescate; tractament de rescat
tratamiento precoz; tractament precoç
tratamiento profiláctico; tractament profilàctic
triterapia; triteràpia
trombocito; plaqueta
trombocitopenia; trombocitopènia
trombopenia; trombocitopènia
tuberculosis; tuberculosi
tuétano; medul·la òssia
UDVP; usuari -ària de drogues per via parenteral
uso compasivo; ús compassiu
usuario de drogas por vía parenteral; usuari -ària de drogues per via parenteral
vacuna; vacuna
vacuna profiláctica; vacuna profilàctica
vacuna terapéutica; vacuna terapèutica
VEB; herpesvirus humà 4
vigilancia epidemiológica; vigilància epidemiològica
VIH; virus de la immunodeficiència humana
VIH +; VIH +
VIH-; VIH-
VIH-1; virus de la immunodeficiència humana 1
VIH-2; virus de la immunodeficiència humana 2
viral; víric -a
viremia; virèmia
vírico; víric -a
virión; virió
virosis; virosi
virulencia; virulència
virus; virus
virus atenuado; virus atenuat
virus de Epstein-Barr; herpesvirus humà 4
virus de la inmunodeficiencia humana; virus de la immunodeficiència humana
virus de la inmunodeficiencia humana 1; virus de la immunodeficiència humana 1
virus de la inmunodeficiencia humana 2; virus de la immunodeficiència humana 2
virus DNA; virus DNA
virus natural; virus salvatge
virus RNA; virus RNA
virus salvaje; virus salvatge
yatrogenia; iatrogènia

Índex francès

- Ac**; anticòs
accès compassionnel; ús compassiu
acide désoxyribonucléique; àcid desoxiribonucleic
acide ribonucléique; àcid ribonucleic
acidose lactique; acidosi làctica
activité; activitat
adénopathie; limfadenopatia
adhésion; adherència
adjuvant; adjuvant
ADN; àcid desoxiribonucleic
ADN ramifié; mètode del DNA ramificat
ADN viral; provirus
ADN-polymérase ARN-dépendante; DNA-polimerasa dirigida per RNA
Ag; antigen
allergie; al·lèrgia
amplification génique; amplificació gènica
analogue; anàleg
anaphylaxie; anafilaxi
anergie; anergia
anorexie; anorèxia
anticorps; anticòs
antigène; antigen
antigénémie; antigenèmia
antirétroviral; antiretroviral
antisérum; antisèrum
antiviral; antiviral
apoptose; apoptosi
ARN; àcid ribonucleic
ARN polymérase; RNA-polimerasa
ARN viral; RNA víric
ARV; antiretroviral
assemblage; maduració
asymptomatique; asimptomàtic -a
autoimmunisation; autoimmunització
bactériémie; bacterièmia
barrière hématoencéphalique; barrera hematoencefàlica
basophile; basòfil
bisexual; bisexual
bithérapie; biteràpia
bourgeonnement; gemmació
buvardage; transferència
buvardage de western; transferència de proteïnes
cachexie; caquèxia
cancer cervical invasif; carcinoma cervical invasiu
candidose; candidosi
capside; càpsida
capsomère; capsòmer
cas; cas
cas; cas
cas à déclaration obligatoire; cas de notificació obligatòria
cas de nouveau diagnostique; cas de nou diagnòstic
cas de nouvelle infection; cas de nova infecció
CCR5; CCR5
CD4; CD4
CD8; CD8
CDC; CDC
cellule à mémoire; limfòcit de memòria
cellule B; limfòcit B
cellule cible; cèl·lula diana
cellule dendritique; cèl·lula dendrítica
cellule hôte; cèl·lula hoste
cellule NK; cèl·lula NK
cellule plasmatique; cèl·lula plasmàtica
cellule T; limfòcit T
cellule T cytotoxique; limfòcit T citotòxic
cellule tueuse naturelle; cèl·lula NK
charge virale; càrrega viral
chimiokine; quimiocina
chimiothérapie; quimioteràpia
chronicisation; cronificació
CMV; citomegalovirus
CMV; citomegalovirus
co-infection; coinfecció
co-récepteur; coreceptor
coagulation; coagulació
coccidioïdomycose; coccidioïdomicosi
complément; complement
consentement éclairé; consentiment informat
contagion; contagi
counselling; aconsellament
courbe épidémique; corba epidèmica
criblage; cribratge
critère de sida; criteri de sida
critère diagnostique du sida; malaltia definidora de sida
cryptococcose; criptococcosi
cryptosporidiose; criptosporidiosi
CV; càrrega viral
CXCR4; CXCR4
cycle biologique; cicle biològic

cycle de réplication ; cicle de replicació	professional al VIH
cytochrome P450 ; citocrom P450	facteur de croissance ; factor de creixement
cytokine ; citocina	facteur de nécrose tumorale ; factor de necrosi tumoral
cytomégalovirus ; citomegalovirus	facteur de risque ; factor de risc
cytomégalovirus ; citomegalovirus	faux négatif ; fals negatiu
cytotoxicité ; citotoxicitat	faux positif ; fals positiu
cytotoxique ; citotòxic -a	fenêtre sérologique ; període de seroconversió
début ; debut	fidèle ; complidor -a
décontamination ; descontaminació	fusion ; fusió
défenses ; defenses	γ-globuline ; γ-globulina
délai d'oubli ; marge d'oblit	gammaglobuline ; γ-globulina
délai de séroconversion ; període de seroconversió	ganglion lymphatique ; gangli limfàtic
démence associée au sida ; demència associada al VIH	globule blanc ; leucòcit
dépistage ; cribratge	globule rouge ; eritròcit
dépistage précoce ; detecció precoç	groupe d'aide mutuelle ; grup d'ajuda mútua
désinfection ; desinfecció	groupe d'entraide ; grup d'ajuda mútua
détection précoce ; detecció precoç	groupe de transmission ; grup de transmissió
diagnostic précoce ; diagnòstic precoç	HAART ; tractament antiretroviral de gran activitat
doigt à zinc ; dit de zinc	hématie ; eritròcit
doigt de zinc ; dit de zinc	hématopoïèse ; hematopoesi
drogue ; droga	hémophilie ; hemofília
drogue ; fàrmac	hémostase ; hemostàsia
échec clinique ; fracàs clínic	hépatite ; hepatitis
échec immunologique ; fracàs immunitari	herpès simplex ; herpes simple
échec thérapeutique ; fracàs terapèutic	herpès virus ; herpesvirus
échec virologique ; fracàs virològic	herpès-virus ; herpesvirus
effet collatéral ; efecte col·lateral	Herpesviridae ; herpesviridae <i>Herpesviridae</i>
effet indésirable ; reacció adversa	hétérosexuel ; heterosexual
effet nocebo ; efecte nocebo	hipersensibilité ; hipersensibilitat
effet placebo ; efecte placebo	hipersensibilité immédiate ; hipersensibilitat immediata
effet rebond ; efecte rebot	histoire naturelle ; història natural
effet secondaire ; efecte secundari	histoplasmosse disséminée ; histoplasmosi disseminada
efficacité thérapeutique ; eficàcia terapèutica	HIV ; virus de la immunodeficiència humana
EIA ; enzimoimmunoassaig	homosexuel ; homosexual
ELISA ; enzimoimmunoassaig sobre fase sòlida	hôte ; hoste
encéphalopathie liée au VIH ; encefalopatia pel VIH	hyperimmun ; hiperimmune
endémie ; endèmia	iatrogénèse ; iatrogènia
enveloppe ; embolcall	IFI ; immunofluorescència indirecta
éosinophile ; eosinòfil	IFN ; interferó
épidémie ; epidèmia	IL ; interleucina
épreuve diagnostique ; prova diagnòstica	IL-2 ; interleucina-2
épreuve sérologique ; prova serològica	immun ; immune
érythrocyte ; eritròcit	immunisation ; immunització
essai clinique ; assaig clínic	immunisation active ; immunització activa
essai immunoenzymatique ; enzimoimmunoassaig	immunisation passive ; immunització passiva
essai par immunoabsorbant lié à une enzyme ; enzimoimmunoassaig sobre fase sòlida	immunitaire ; immunitari -ària
état sérologique ; estat serològic	immunité ; immunitat
exposition ; exposició	immunité cellulaire ; immunitat cel·lular
exposition au VIH ; exposició al VIH	immunité humorale ; immunitat humoral
exposition professionnelle au VIH ; exposició	immuno-déficience ; immunodeficiència

immuno-essai ; immunoassaig	interruption structurée du traitement ; interrupció estructurada del tractament
immunocompétence ; immunocompetència	INTI ; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòsid
immunodéficience ; immunodeficiència	IP ; inhibidor de la proteasa
immunoessai ; immunoassaig	isosporose ; isosporosi
immunofluorescence ; immunofluorescència	IST ; interrupció estructurada del tractament
immunofluorescence indirecte ; immunofluorescència indirecta	ITI ; inhibidor de la transcriptasa inversa
immunoglobuline ; immunoglobulina	ITIN ; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòtid
immunomodulation ; immunomodulació	ITS ; infecció de transmissió sexual
immunopotentialisation ; immunopotenciació	lentivirus ; lentivirus
immunopotentiatió ; immunopotenciació	lentivirus ; lentivirus
immunoprécipitation ; immunoprecipitació	létaleté ; letalitat
immunosuppression ; immunosupressió	leucémie ; leucèmia
incidence ; incidència	leucocyte ; leucòcit
indéctable ; indetectable	leucocytose ; leucocitosi
infection ; infecció	leucoencéphalite multifocale progressive ; leucoencefalopatia multifocal progressiva
infection aiguë par le VIH ; primoinfecció pel VIH	leucoencéphalopathie multifocale progressive ; leucoencefalopatia multifocal progressiva
infection chronique par le VIH ; fase crònica de la infecció pel VIH	leucopénie ; leucopènia
infection opportuniste ; infecció oportunista	leucoplasie orale ; leucoplàsia vellosa oral
infection par le VIH chez les enfants ; infecció pel VIH pediàtrica	leucoplasie orale chevelue ; leucoplàsia vellosa oral
infection transmise sexuellement ; infecció de transmissió sexual	lignes directrices ; línies directrius
infectiosité ; infecciositat	limite de détection ; límit de detecció
infectivité ; infecciositat	lipodystrophie ; lipodistròfia
infidèle ; no complidor -a	liquide organique ; fluid corporal
inhibiteur ; inhibidor	LMP ; leucoencefalopatia multifocal progressiva
inhibiteur de l'intégrase ; inhibidor de la integrasa	longue répétition terminale ; repetició terminal llarga
inhibiteur de la fusion ; inhibidor de la fusió	LTR ; repetició terminal llarga
inhibiteur de la protéase ; inhibidor de la proteasa	lymphadénopathie ; limfadenopatia
inhibiteur de la transcriptase inverse ; inhibidor de la transcriptasa inversa	lymphe ; limfa
inhibiteur non-nucléosidique de la transcriptase inverse ; inhibidor de la transcriptasa inversa no anàleg de nucleòsid	lymphocytaire ; limfocitari -ària
inhibiteur nucléosidique de la transcriptase inverse ; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòsid	lymphocyte ; limfòcit
inhibiteur nucléotidique de la transcriptase inverse ; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòtid	lymphocyte à memoire ; limfòcit de memòria
INNTI ; inhibidor de la transcriptasa inversa no anàleg de nucleòsid	lymphocyte activé ; limfòcit activat
intégrase ; integrasa	lymphocyte au repos ; limfòcit en repòs
intégration ; integració	lymphocyte B ; limfòcit B
intensification du traitement ; intensificació del tractament	lymphocyte T ; limfòcit T
interaction médicamenteuse ; interacció farmacològica	lymphocyte T auxiliaire ; limfòcit T col·laborador
interféron ; interferó	lymphocyte T CD4 ; limfòcit T CD4
interleukine ; interleucina	lymphocyte T CD8 ; limfòcit T CD8
interleukine-2 ; interleucina-2	lymphocyte T cytotoxique ; limfòcit T citotòxic
	lymphocyte T naïf ; limfòcit T naïf
	lymphocyte T vierge ; limfòcit T naïf
	lymphokine ; limfocina
	lymphome ; limfoma
	lymphome cérébral primaire ; limfoma cerebral primari
	lymphome de Burkitt ; limfoma de Burkitt

lymphome immunoblastique; limfoma immunoblàstic	numération de lymphocytes T CD4; recompte de limfòcits T CD4
lymphome non hodgkinien; limfoma no hodgkinià	numération des lymphocytes; recompte de limfòcits
macrophage; macròfag	observance; compliment
MADO; malaltia de declaració obligatòria	organe lymphoïde; òrgan limfoide
maladie à déclaration obligatoire; malaltia de declaració obligatòria	organe lymphoïde primaire; òrgan limfoide primari
maladie de Hodgkin; malaltia de Hodgkin	organe lymphoïde secondaire; òrgan limfoide secundari
maladie définissant le sida; malaltia definidora de sida	pancréatite; pancreatitis
maladie opportuniste; malaltia oportunista	pandémie; pandèmia
maladie sexuellement transmissible; malaltia de transmissió sexual	pathogène; patògen -ògena
marqueur; marcador	pathogénicité; patogenicitat
matrice; matriu	patient naïf; pacient naïf
maturation; maduració	patient prétraité; pacient pretractat -ada
médicament; medicament	PCR; reacció en cadena per la polimerasa
médicament générique; especialitat farmacèutica genèrica	pénétration; penetració
mémoire immunologique; memòria immunitària	personne source; persona font
méthode de barrière; mètode de barrera	phagocyte; fagòcit
microorganisme opportuniste; microorganisme oportunista	phagocytose; fagocitosi
MIP-1; MIP-1	phosphorylation; fosforilació
mitogène; mitogen	placebo; placebo
moelle osseuse; medul·la òssia	plaquette; plaqueta
monitorage; monitoratge	plasma; plasma
monocyte; monòcit	plasmocyte; cèl·lula plasmàtica
monothérapie; monoteràpia	pneumonie; pneumònia
morbidity; morbiditat	polymorphisme; polimorfisme
morbimortalité; morbimortalitat	population sentinelle; població sentinella
mortalité; mortalitat	porteur; portador -a
MST; malaltia de transmissió sexual	post-test counselling; aconsellament posttest
multithérapie antirétrovirale; tractament antiretroviral de gran activitat	pourcentage des cellules CD4; percentatge de limfòcits T CD4
mutation; mutació	PPE; profilaxi postexposició al VIH
mutation primaire; mutació primària	pratique à risque; pràctica de risc
mutation secondaire; mutació secundària	pré-test counselling; aconsellament pretest
mycobactérie; micobacteri	préservatif; preservatiu
mycobactériose; micobacteriosi	prévalence; prevalença
myélosuppression; mielosupressió	prévention; prevenció
myopathie; miopatia	prévention primaire; prevenció primària
NASBA; NASBA	prévention secondaire; prevenció secundària
nettoyage de sperme; rentatge de semen	prévention tertiaire; prevenció terciària
neuropathie périphérique; neuropatia perifèrica	primo-infection VIH; primoinfecció pel VIH
neutropénie; neutropènia	principe actif; principi actiu
neutrophile; neutròfil	progression vers le sida; progressió a sida
non-observance; incompliment	pronostic; pronòstic
non-progresseur à long terme; no progressor -a de llarg termini	prophylactique; profilàctic -a
non-respect; incompliment	prophylaxie; profilaxi
notification volontaire; notificació voluntària	prophylaxie post-exposition au VIH; profilaxi postexposició al VIH
nucléocapside; nucleòcapsida	protéase; proteasa
	protocole; protocol
	protocole; protocol
	provirus; provirus

radio-immunoprécipitation; radioimmunoprecipitació	séropositif; seropositiu -iva
radiothérapie; radioteràpia	séroprévalence; seroprevalença
RANTES; RANTES	sérothérapie; seroteràpia
rapport CD4/CD8; quocient CD4/CD8	sérum; sèrum
rate; melsa	sexe sans risque; sexe segur
réaction défavorable; reacció adversa	sexe sûr; sexe segur
réaction en chaîne par polymérase; reacció en cadena per la polimerasa	sida; sida
récepteur; receptor	SIDA; sida
rechute; recaiguda	sidatique; sidós -osa
récidive; recidiva	sidéen; malalt -a de sida
recombinaison virale; recombinació vírica	simplification du traitement; simplificació del tractament
reconstitution immunitaire; reconstitució immunitària	souche; soca
régime de traitement; pauta de tractament	souche R5; soca R5
réplication; replicació	souche R5X4; soca R5X4
réponse immunitaire; resposta immunitària	souche X4; soca X4
réponse immunitaire cellulaire; resposta immunitària cel·lular	sous-population; sub població
réponse immunitaire humorale; resposta immunitària humoral	sperme; semen
réponse immunitaire primaire; resposta immunitària primària	spicule; espícula
réponse immunitaire secondaire; resposta immunitària secundària	SSC; àrea sota la corba
réponse immunitaire spécifique; resposta immunitària específica	stade clinique de l'infection par le VIH; estadi clínic de la infecció pel VIH
réservoir; reservori	stéatose hépatique; esteatosi hepàtica
résistance; resistència	stérilisation; esterilització
résistance croisée; resistència encreuada	superantigène; superantigen
respect; compliment	suppression virale; supressió vírica
rétinite par cytomégalovirus; retinitis per citomegalovirus	surface sous la courbe; àrea sota la corba
rétrotranscription; transcripció inversa	surinfection; reinfecció
Retroviridae; retroviridae <i>Retroviridae</i>	surveillance épidémiologique; vigilància epidemiològica
rétrovirus; retrovirus	symptomatique; simptomàtic -a
RIPA; radioimmunoprecipitació	syncyte; sincici
RNA; àcid ribonucleic	syncytium; sincici
RT-PCR; RT-PCR	syndrome d'immuno-déficience acquise; sida
salmonelle; salmonel·la	syndrome d'immunodéficience acquise; sida
sang; sang	syndrome de dépérissement lié au sida; síndrome de caquèxia-anorèxia associada al VIH
sarcome de Kaposi; sarcoma de Kaposi	syndrome de Stevens-Johnson; síndrome de Stevens-Johnson
sécrétion vaginale; secreció vaginal	systeme immunitaire; sistema immunitari
semence; semen	systeme lymphatique; sistema limfàtic
sepsie; sèpsia	systeme lymphoïde; sistema limfoide
septicémie; sèpsia	technique invasive; tècnica invasiva
septicémie à salmonelle; sèpsia per salmonel·la	test de détection des anticorps anti-VIH; prova de detecció d'anticossos contra el VIH
séroconcordant; seroconcordant	test de l'antigène p24; mètode de l'antigen p24
séroconversion; seroconversió	test de résistance; prova de resistència
sérodiférent; serodiscordant	test de résistance génotypique; prova de resistència genotípica
sérodiscordant; serodiscordant	test de résistance phénotypique; prova de resistència fenotípica
séronégatif; seronegatiu -iva	test sérologique; prova serològica
	test ultrasensible; tècnica ultrasensible

test VIH ; prova de detecció del VIH	trithérapie ; triteràpia
thérapie ; teràpia	tuberculose ; tuberculosi
thrombocyte ; plaqueta	UDI ; usuari -ària de drogues per via parenteral
thrombocytopénie ; trombocitopènia	usage compassionnel ; ús compassiu
thrombopénie ; trombocitopènia	utilisateur de drogues injectables ; usuari -ària de drogues per via parenteral
thymus ; tim	vaccin ; vacuna
tissu lymphoïde ; teixit limfoide	vaccin prophylactique ; vacuna profilàctica
TNF ; factor de necrosi tumoral	vaccin thérapeutique ; vacuna terapèutica
tolérabilité ; tolerabilitat	VEB ; herpesvirus humà 4
toxicomane ; drogoaddicte -a	VIH ; virus de la immunodeficiència humana
toxoplasmose ; toxoplasmosi	VIH+ ; VIH+
traduction ; traducció	VIH- ; VIH-
traitement ; tractament	VIH-1 ; virus de la immunodeficiència humana 1
traitement antirétroviral hautement actif ; tractament antiretroviral de gran activitat	VIH-2 ; virus de la immunodeficiència humana 2
traitement combiné ; tractament combinat	viral ; víric -a
traitement d'entretien ; tractament de manteniment	virémie ; virèmia
traitement de première intention ; tractament d'elecció	virion ; virió
traitement de première ligne ; tractament d'elecció	virose ; virosi
traitement de sauvetage ; tractament de rescat	virulence ; virulència
traitement précoce ; tractament precoç	virus ; virus
traitement prophylactique ; tractament profilàctic	virus à ADN ; virus DNA
transcriptase inverse ; DNA-polimerasa dirigida per RNA	virus à ARN ; virus RNA
transcription ; transcripció	virus atténué ; virus atenuat
transcription inverse ; transcripció inversa	virus d'Epstein-Barr ; herpesvirus humà 4
transfert ; transferència	virus de l'immuno-déficience humaine ; virus de la immunodeficiència humana
transfert Western ; transferència de proteïnes	virus de l'immuno-déficience humaine 1 ; virus de la immunodeficiència humana 1
transfusion ; transfusió	virus de l'immuno-déficience humaine 2 ; virus de la immunodeficiència humana 2
transmission ; transmissió	virus de l'immunodéficience humaine ; virus de la immunodeficiència humana
transmission horizontale ; transmissió horitzontal	virus de l'immunodéficience humaine 1 ; virus de la immunodeficiència humana 1
transmission intraveineuse ; transmissió intravenosa	virus de l'immunodéficience humaine 2 ; virus de la immunodeficiència humana 2
transmission parentérale ; transmissió parenteral	virus du sida ; virus de la immunodeficiència humana
transmission périnatale ; transmissió perinatal	virus sauvage ; virus salvatge
transmission sexuelle ; transmissió sexual	
transmission verticale ; transmissió vertical	
transplantation ; trasplantament	

Índex anglès

- Ab**; anticòs
acquired immune deficiency syndrome; sida
activated lymphocyte; limfòcit activat
active immunization; immunització activa
active principle; principi actiu
activity; activitat
acute HIV infection; primoinfecció pel VIH
adenopathy; limfadenopatia
adherence; compliment
adherent; complidor -a
adhesion; adherència
adjuvant; adjuvant
acquired immunodeficiency syndrome; sida
adverse drug reaction; reacció adversa
adverse effect; reacció adversa
Ag; antigen
Aids; sida
AIDS; sida
AIDS criteria; criteri de sida
AIDS dementia complex; demència associada al VIH
AIDS patient; malalt -a de sida
AIDS virus; virus de la immunodeficiència humana
AIDS-defining illness; malaltia definidora de sida
AIDS-related; sidós -osa
allergy; al·lèrgia
analog; anàleg
anaphylaxis; anafilaxi
anergy; anergia
anorexia; anorèxia
antibody; anticòs
antigen; antigen
antigenemia; antigenèmia
antiretroviral; antiretroviral
antiserum; antisèrum
antiviral; antiviral
apoptosis; apoptosi
area under the curve; àrea sota la corba
ARV; antiretroviral
assembly; maduració
asymptomatic; asimptomàtic -a
attachment; adherència
attenuated virus; virus atenuat
AUC; àrea sota la corba
autoimmunization; autoimmunització
B cell; limfòcit B
B lymphocyte; limfòcit B
bacteremia; bacterièmia
barrier method; mètode de barrera
basophil; basòfil
bisexual; bisexual
bithery; biteràpia
blood; sang
blood-brain barrier; barrera hematoencefàlica
blot; transferència
blotting; transferència
body fluid; fluid corporal
bone marrow; medul·la òssia
branched DNA method; mètode del DNA ramificat
budding; gemmació
Burkitt lymphoma; limfoma de Burkitt
cachexia; caquèxia
candidiasis; candidosi
capsid; càpsida
capsomer; capsòmer
capsomere; capsòmer
carrier; portador -a
case; cas
case; cas
CCR5; CCR5
CD4; CD4
CD4 T-cell; limfòcit T CD4
CD4 T-cell count; recompte de limfòcits T CD4
CD4 T-cell percentage; percentatge de limfòcits T CD4
CD4/CD8 ratio; quocient CD4/CD8
CD8; CD8
CD8 T-cell; limfòcit T CD8
CDC; CDC
cellular immune response; resposta immunitària cel·lular
cellular immunity; immunitat cel·lular
chemokine; quimiocina
chemotherapy; quimioteràpia
chronic HIV infection; fase crònica de la infecció pel VIH
chronification; cronificació
clinical failure; fracàs clínic
clinical stage of HIV infection; estadi clínic de la infecció pel VIH
clinical trial; assaig clínic
CMV; citomegalovirus

CMV; citomegalovirus
CMV retinitis; retinitis per citomegalovirus
coagulation; coagulació
coccidioïdomycosis; coccidioïdomicosi
coinfection; coinfecció
collateral effect; efecte col·lateral
combination therapy; tractament combinat
combined therapy; tractament combinat
compassionate use; ús compassiu
complement; complement
compliance; compliment
compliant; complidor -a
comprehensive guidelines; línies directrius
condom; preservatiu
contagion; contagi
coreceptor; coreceptor
counseling; aconsellament
counselling; aconsellament
cross-resistance; resistència encreuada
cryptococcosis; criptococcosi
cryptosporidiosis; criptosporidiosi
CXCR4; CXCR4
cytochrome P450; citocrom P450
cytokine; citocina
cytomegalovirus; citomegalovirus
cytomegalovirus; citomegalovirus
cytomegalovirus retinitis; retinitis per citomegalovirus
cytotoxic; citotòxic -a
cytotoxic T lymphocyte; limfòcit T citotòxic
cytotoxic T-cell; limfòcit T citotòxic
cytotoxicity; citotoxicitat
debut; debut
decontamination; descontaminació
defenses; defenses
dendritic cell; cèl·lula dendrítica
deoxyribonucleic acid; àcid desoxiribonucleic
desinfection; desinfecció
desoxyribonucleic acid; àcid desoxiribonucleic
detection limit; límit de detecció
diagnostic test; prova diagnòstica
disseminated histoplasmosis; histoplasmosi disseminada
DNA; àcid desoxiribonucleic
DNA virus; virus DNA
drug; droga
drug; fàrmac
drug; medicament
drug addict; drogoaddicte -a
drug dependent; drogoaddicte -a
drug interaction; interacció farmacològica
drug-drug interaction; interacció farmacològica
early case finding; detecció precoç
early detection; detecció precoç
early diagnosis; diagnòstic precoç
early treatment; tractament precoç
EBV; herpesvirus humà 4
EIA; enzimoinmunoassaig
ELISA; enzimoinmunoassaig sobre fase sòlida
endemia; endèmia
endemic; endèmia
entry; penetració
envelope; embolcall
enzyme immunoassay; enzimoinmunoassaig
enzyme-linked immunosorbent assay; enzimoinmunoassaig sobre fase sòlida
eosinophil; eosinòfil
epidemic; epidèmia
epidemic curve; corba epidèmica
epidemiological surveillance; vigilància epidemiològica
Epstein-Barr virus; herpesvirus humà 4
erythrocyte; eritròcit
exposure; exposició
exposure to HIV; exposició al VIH
false negative; fals negatiu
false positive; fals positiu
first-line treatment; tractament d'elecció
forgiveness; marge d'oblit
fusion; fusió
fusion inhibitor; inhibidor de la fusió
γ-globulin; γ-globulina
gammaglobulin; γ-globulina
gene amplification; amplificació gènica
generic drug; especialitat farmacèutica genèrica
genotypic resistance assay; prova de resistència genotípica
growth factor; factor de creixement
HAART; tractament antiretroviral de gran activitat
hairy leukoplakia; leucoplàsia vellosa oral
helper T lymphocyte; limfòcit T col·laborador
helper T-cell; limfòcit T col·laborador
hematopoiesis; hematopoesi
hemophilia; hemofília
hemopoiesis; hematopoesi
hemostasis; hemostàsia
hepatic steatosis; esteatosi hepàtica
hepatitis; hepatitis
herpes simplex; herpes simple
Herpesviridae; herpesviridae *Herpesviridae*
herpesvirus; herpesvirus
heterosexual; heterosexual
HHV-4; herpesvirus humà 4
highly active antiretroviral therapy; tractament antiretroviral de gran activitat
HIV; virus de la immunodeficiència humana

HIV antibody test ; prova de detecció d'anticossos contra el VIH	immunological memory ; memòria immunitària
HIV encephalopathy ; encefalopatia pel VIH	immunomodulation ; immunomodulació
HIV post-exposure prophylaxis ; profilaxi postexposició al VIH	immunopotential ; immunopotenciació
HIV test ; prova de detecció del VIH	immunoprecipitation ; immunoprecipitació
HIV + ; VIH +	immunosuppression ; immunosupressió
HIV- ; VIH-	incidence ; incidència
HIV-1 ; virus de la immunodeficiència humana 1	indirect fluorescent antibody technique ; immunofluorescència indirecta
HIV-2 ; virus de la immunodeficiència humana 2	indirect immunofluorescence ; immunofluorescència indirecta
HIV-associated dementia ; demència associada al VIH	infection ; infecció
HIV-associated wasting syndrome ; síndrome de caquèxia-anorèxia associada al VIH	infectiousness ; infecciositat
Hodgkin disease ; malaltia de Hodgkin	infectivity ; infecciositat
homosexual ; homosexual	informed consent ; consentiment informat
horizontal transmission ; transmissió horitzontal	inhibitor ; inhibidor
host ; hoste	integrase ; integrasa
host cell ; cèl·lula hoste	integrase inhibitor ; inhibidor de la integrasa
human herpesvirus 4 ; herpesvirus humà 4	integration ; integració
human immunodeficiency virus ; virus de la immunodeficiència humana	interferon ; interferó
human immunodeficiency virus 1 ; virus de la immunodeficiència humana 1	interleukin ; interleucina
human immunodeficiency virus 2 ; virus de la immunodeficiència humana 2	interleukin-2 ; interleucina-2
humoral immune response ; resposta immunitària humoral	intravenous transmission ; transmissió intravenosa
humoral immunity ; immunitat humoral	invasive cervical carcinoma ; carcinoma cervical invasiu
hyperimmune ; hiperimmune	invasive technique ; tècnica invasiva
hypersensitivity ; hipersensibilitat	isoporosis ; isoporosi
iatrogenesis ; iatrogènia	Kaposi's sarcoma ; sarcoma de Kaposi
IFAT ; immunofluorescència indirecta	killer T-cell ; limfòcit T citotòxic
IFN ; interferó	lactic acidosis ; acidosi làctica
IL ; interleucina	lentivirus ; lentivirus
IL-2 ; interleucina-2	lentivirus ; lentivirus
immediate hypersensitivity ; hipersensibilitat immediata	lethality ; letalitat
immune ; immune	leucocyte ; leucòcit
immune ; immunitari -ària	leukemia ; leucèmia
immune assay ; immunoassaig	leukocyte ; leucòcit
immune reconstitution ; reconstitució immunitària	leukocytosis ; leucocitosi
immune response ; resposta immunitària	leukopenia ; leucopènia
immune system ; sistema immunitari	life cycle ; cicle biològic
immunity ; immunitat	lipodystrophy ; lipodistròfia
immunization ; immunització	long terminal repeat ; repetició terminal llarga
immunoassay ; immunoassaig	long-term non-progressor ; no progressor -a de llarg termini
immunoblastic lymphoma ; limfoma immunoblàstic	LTR ; repetició terminal llarga
immunocompetence ; immunocompetència	lymph ; limfa
immunodeficiency ; immunodeficiència	lymph node ; gangli limfàtic
immunofluorescence ; immunofluorescència	lymphadenopathy ; limfadenopatia
immunoglobulin ; immunoglobulina	lymphatic node ; gangli limfàtic
immunologic failure ; fracàs immunitari	lymphatic system ; sistema limfàtic
	lymphatic tissue ; teixit limfoide
	lymphocyte ; limfòcit
	lymphocyte count ; recompte de limfòcits
	lymphocytic ; limfocitari -ària
	lymphoid organ ; òrgan limfoide

lymphoid system ; sistema limfoide	nucleoside reverse transcriptase inhibitor ; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòsid
lymphoid tissue ; teixit limfoide	nucleotide reverse transcriptase inhibitor ; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòtid
lymphokine ; limfocina	occupational exposure to HIV ; exposició professional al VIH
lymphoma ; limfoma	opportunistic disease ; malaltia oportunista
macrophage ; macròfag	opportunistic infection ; infecció oportunista
maintenance therapy ; tractament de manteniment	opportunistic pathogen ; microorganisme oportunista
marker ; marcador	oral hairy leukoplakia ; leucoplàsia vellosa oral
matrix ; matriu	oral leukoplakia ; leucoplàsia vellosa oral
maturation ; maduració	p24 antigen test ; mètode de l'antigen p24
memory cell ; limfòcit de memòria	P450 cytochrome ; citocrom P450
MIP-1 ; MIP-1	pancreatitis ; pancreatitis
mitogen ; mitogen	pandemia ; pandèmia
monitoring ; monitoratge	pandemic ; pandèmia
monocyte ; monòcit	parenteral drug user ; usuari -ària de drogues per via parenteral
monotherapy ; monoteràpia	parenteral transmission ; transmissió parenteral
morbidity ; morbiditat	passive immunization ; immunització passiva
morbidity and mortality ; morbimortalitat	pathogenic ; patogen -ògena
mortality ; mortalitat	pathogenicity ; patogenicitat
mutation ; mutació	PCR ; reacció en cadena per la polimerasa
mycobacteriosis ; micobacteriosi	PDU ; usuari -ària de drogues per via parenteral
mycobacterium ; micobacteri	pediatric HIV disease ; infecció pel VIH pediàtrica
myelosuppression ; mielosupressió	PEP ; profilaxi postexposició al VIH
myopathy ; miopatia	perinatal transmission ; transmissió perinatal
naive patient ; pacient naïf	peripheral neuropathy ; neuropatia perifèrica
naive T lymphocyte ; limfòcit T naïf	phagocyte ; fagòcit
NASBA ; NASBA	phagocytosis ; fagocitosi
natural history ; història natural	phenotypic resistance assay ; prova de resistència fenotípica
natural killer cell ; cèl·lula NK	phosphorylation ; fosforilació
ND ; malaltia de declaració obligatòria	PI ; inhibidor de la proteasa
neutropenia ; neutropènia	placebo ; placebo
neutrophil ; neutròfil	placebo effect ; efecte placebo
new diagnostic case ; cas de nou diagnòstic	plasma ; plasma
new infection case ; cas de nova infecció	plasma cell ; cèl·lula plasmàtica
NK cell ; cèl·lula NK	plasmocyte ; cèl·lula plasmàtica
NNRTI ; inhibidor de la transcriptasa inversa no anàleg de nucleòsid	platelet ; plaqueta
nocebo effect ; efecte nocebo	PML ; leucoencefalopatia multifocal progressiva
non-adherence ; incompliment	pneumonia ; pneumònia
non-adherent ; no complidor -a	polymerase chain reaction ; reacció en cadena per la polimerasa
non-compliance ; incompliment	polymorphism ; polimorfisme
non-compliant ; no complidor -a	post-test counselling ; aconsellament posttest
non-Hodgkin's lymphoma ; limfoma no hodgkinià	pre-test counselling ; aconsellament pretest
non-nucleoside reverse transcriptase inhibitor ; inhibidor de la transcriptasa inversa no anàleg de nucleòsid	precocious diagnosis ; diagnòstic precoç
notifiable case ; cas de notificació obligatòria	pretreated patient ; pacient pretractat -ada
notifiable disease ; malaltia de declaració obligatòria	prevalence ; prevalença
NRTI ; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòsid	
NtRTI ; inhibidor de la transcriptasa inversa anàleg de nucleòtid	
nucleocapsid ; nucleocàpsida	

prevention; prevenció	risk behavior; pràctica de risc
primary central nervous system lymphoma; limfoma cerebral primari	risk factor; factor de risc
primary HIV infection; primoinfecció pel VIH	RNA; àcid ribonucleic
primary immune response; resposta immunitària primària	RNA polymerase; RNA-polimerasa
primary lymphoid organ; òrgan limfoide primari	RNA virus; virus RNA
primary lymphoma of the brain; limfoma cerebral primari	RNA-directed DNA polymerase; DNA-polimerasa dirigida per RNA
primary mutation; mutació primària	RT-PCR; RT-PCR
primary prevention; prevenció primària	RTI; inhibidor de la transcriptasa inversa
prognosis; pronòstic	safe sex; sexe segur
progression to AIDS; progressió a sida	salmonella; salmonel·la
progressive multifocal leukoencephalopathy; leucoencefalopatia multifocal progressiva	salmonella sepsis; sèpsia per salmonel·la
prophylactic; profilàctic -a	screening; cribratge
prophylactic treatment; tractament profilàctic	secondary immune response; resposta immunitària secundària
prophylactic vaccine; vacuna profilàctica	secondary infection; reinfecció
prophylaxis; profilaxi	secondary lymphoid organ; òrgan limfoide secundari
protease; proteasa	secondary mutation; mutació secundària
protease inhibitor; inhibidor de la proteasa	secondary prevention; prevenció secundària
protocol; protocol	self-help group; grup d'ajuda mútua
protocol; protocol	semen; semen
provirus; provirus	sentinel group; població sentinella
radioimmunoprecipitation; radioimmunoprecipitació	sepsis; sèpsia
radioimmunoprecipitation assay; radioimmunoprecipitació	septicemia; sèpsia
radiotherapy; radioteràpia	seroconcordant; seroconcordant
RANTES; RANTES	seroconversion; seroconversió
rebound effect; efecte rebot	serodiscordant; serodiscordant
receptor; receptor	serologic status; estat serològic
recidivation; recidiva	seronegative; seronegatiu -iva
red blood cell; eritròcit	seropositive; seropositiu -iva
relapse; recaiguda	seroprevalence; seroprevalença
replication; replicació	serotherapy; seroteràpia
replication cycle; cicle de replicació	serum; sèrum
rescue therapy; tractament de rescat	serum test; prova serològica
reservoir; reservori	sexual transmission; transmissió sexual
resistance; resistència	sexually transmitted disease; malaltia de transmissió sexual
resistance assay; prova de resistència	sexually transmitted infection; infecció de transmissió sexual
resting lymphocyte; limfòcit en repòs	SHG; grup d'ajuda mútua
retrotranscription; transcripció inversa	side effect; efecte secundari
Retroviridae; retroviridae <i>Retroviridae</i>	source person; persona font
retrovirus; retrovirus	specific immune response; resposta immunitària específica
reverse transcriptase; DNA-polimerasa dirigida per RNA	sperm; semen
reverse transcriptase inhibitor; inhibidor de la transcriptasa inversa	sperm washing; rentatge de semen
reverse transcription; transcripció inversa	sperma; semen
ribonucleic acid; àcid ribonucleic	spike; espícula
RIP; radioimmunoprecipitació	spleen; melsa
RIPA; radioimmunoprecipitació	STD; malaltia de transmissió sexual
	sterilization; esterilització
	Stevens-Johnson syndrome; síndrome de

Stevens-Johnson	treatment intensification ; intensificació del tractament
STI ; infecció de transmissió sexual	treatment regimen ; pauta de tractament
STI ; interrupció estructurada del tractament	treatment simplification ; simplificació del tractament
strain ; soca	tritherapy ; triteràpia
strain R5 ; soca R5	tuberculosis ; tuberculosi
strain R5X4 ; soca R5X4	tumor necrosis factor ; factor de necrosi tumoral
strain X4 ; soca X4	ultrasensitive technique ; tècnica ultrasensible
structured treatment interruption ; interrupció estructurada del tractament	undetectable ; indetectable
subset ; subpoblació	vaccine ; vacuna
superantigen ; superantigen	vaginal secretion ; secreció vaginal
symptomatic ; simptomàtic -a	vertical transmission ; transmissió vertical
syncyte ; sincici	viral ; víric -a
syncytium ; sincici	viral burden ; càrrega viral
T cell ; limfòcit T	viral DNA ; provirus
T lymphocyte ; limfòcit T	viral load ; càrrega viral
target cell ; cèl·lula diana	viral recombination ; recombinació vírica
tertiary prevention ; prevenció terciària	viral RNA ; RNA víric
therapeutic vaccine ; vacuna terapèutica	viral suppression ; supressió vírica
therapeutical efficacy ; eficàcia terapèutica	viremia ; virèmia
therapy ; teràpia	virgin T lymphocyte ; limfòcit T naïf
thrombocyte ; plaqueta	virion ; virió
thrombocytopenia ; trombocitopènia	virological failure ; fracàs virològic
thrombopenia ; trombocitopènia	virosis ; virosi
thymus ; tim	virulence ; virulència
TNF ; factor de necrosi tumoral	virus ; virus
tolerability ; tolerabilitat	VL ; càrrega viral
toxoplasmosis ; toxoplasmosi	voluntary notification ; notificació voluntària
transcription ; transcripció	western blot ; transferència de proteïnes
transfer ; transferència	western blotting ; transferència de proteïnes
transfusion ; transfusió	western transfer ; transferència de proteïnes
translation ; traducció	white blood cell ; leucòcit
transmission ; transmissió	wild virus ; virus salvatge
transmission group ; grup de transmissió	wild-type virus ; virus salvatge
transplantation ; trasplantament	window period ; període de seroconversió
treatment ; tractament	zinc finger ; dit de zinc
treatment failure ; fracàs terapèutic	